

talaia
agrupació excursionista
VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME

Núm. 287 - FEBRER 2006

HERBOLARI

L'ESPIGOL

Bio des de 1982

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

**GRAN ASSORTIT
DE PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES**

* * *

**ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES
ECOLÒGICS**

Rambla de la Pau, 103 - Tel. i Fax 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú - herbolarilespigol@gmail.com

TECNICS

INSTAL·LACIONS, S.C.C.L.

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

☎ 607 298 548 - 93 814 32 46

Picapedrers, 3 - 08800 Vilanova i la Geltrú

AUTO-TALLER **JOSEP BERTRAN**

MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL

ATENCIÓ SOCIS TALAIA!

MÀ D'OBRA GRATUÏTA EN REALITZAR EL CANVI D'OLI DEL VOSTRE COTXE

Només abonareu els materials

PER LA VOSTRA SEGURETAT, REVISIÓ VIATGE SEGUR, FINS A 14 PUNTS VITALS

Perquè pugueu gaudir d'una bona excursió i un bon retorn a casa

Manel de Cabanyes, 11
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

Tel. 93 893 65 72
Mòbil 646 14 94 53

FER**PTICA**

Professionals de la visió i
l'audició

CENTRE AUDITIU AUTORITZAT

PHONAK **Beltona**

**AUDÍFONS: DIGITALS PROGRAMABLES, ANALÒGICS,
INVISIBLES, INTRA-AURICULARS O RETRO-AURICULARS**

C/ Josep Coroleu, 74
Tel. 93 815 74 72

Rambla Principal, 55
Tel. 93 814 38 62

08800 Vilanova i la Geltrú

c/. CAPUTXINS, 36
VILANOVA I LA GELTRÚ

ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRÀFICS REVELATS EN 1H

VIDRES VILANOVA

robre

TALLER D'ALUMINI I VIDRE

Av. Eduard Toldrà, 73
Tel. 93 893 61 34
Fax 93 893 17 96

OFICINES I VENDA

Pare Gari, 41 - Sant Onofre, 45
Tels. 93 893 15 92 - 93 893 87 07
Fax 93 893 17 99

la lionesa

PASTISSERIA

Santa Eulàlia, 6 - Tel. 93 893 02 99
VILANOVA I LA GELTRÚ

CENTRAL DE VIAJES, S.A.

GC-11-MD

**LA VOSTRA AGÈNCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MÉS DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIÓ I VAIXELL**

**OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'AE TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!**

**C. Sant Gregori, 10 - 08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
Tel. 93 814 43 53 - Fax 93 814 28 07
Adreça electrònica: abaeza@centralvia.es**

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
Fax 93 814 53 82
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.aetalaia.org>
a/e: aetalaia@aetalaia.org

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

SETEMBRE DE 2005 - FEBRER DE 2006 • Núm. 287

EDICIÓ
Agrupació Excursionista
Talaia
PRESIDENT
Salvador Belchi i Ibáñez
SECRETARI
Antoni Olivares i Sánchez
RESPONSABLE WEB
Carles Gómez i Borràs

CONSELL DE REDACCIÓ
Joan Alsina i Butí
Montserrat Alsina i Hipólito
Josep Blanes i Minguez
Salvador Butí i Papiol
Jaume Esteban i Tarrasón
Pere Fernández i Llambich
Blanca Forgas i Puigvert
Agustí Poch i Parés

IMPRESSIÓ
Gràfiques Llopart
C. Sant Antoni, 63
Sant Sadurn d'Anoia
Tel. 93 891 03 12
DIPÒSIT LEGAL
B-24.619-90
PREU DE VENDA
3,31 euros
TIRATGE
600 exemplars

Foto portada: Pujada cap al cim del pic Pavots (3100m)

Fotografia: Jordi Pons

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguin en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencionin el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'A.E. Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indicarà el títol de l'article i el nom i cognom (o pseudònim) de l'autor. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines. El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o dispositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autor/a aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al dors de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a molt a final del segon mes de cada trimestre: febrer, juny o novembre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

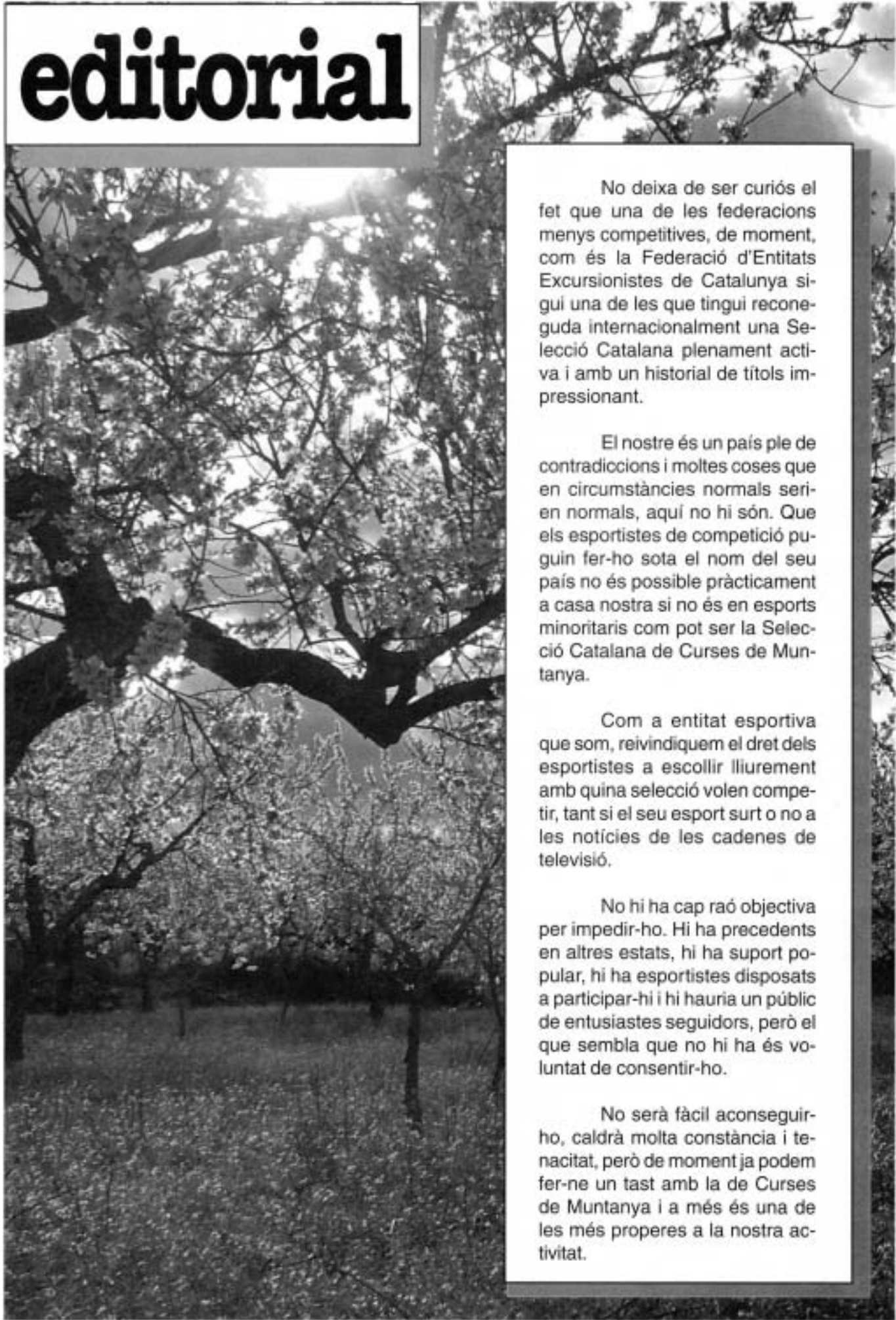

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

- 5 **EDITORIAL**
Consell de redacció
- 6 **ULLDETER-NÚRIA-ULLDETERI**
Joan Toledano
- 8 **L'AETALAIA 50 ANYS**
Francesc X. Puig Rovira
- 10 **TEIXITS, COM UTILITZAR-LOS ?**
Antoni Castelló
- 12 **COMA D'OR**
Ricard Belaskoain
- 14 **CAMINADA POPULAR**
Antoni Ordovàs
- 16 **CORSEGA, LA IMPRESSIÓ**
Javier Gallardo i d'altres
- 19 **PICS PAVOTS**
Jordi Pons
- 21 **SERRA D'ALBERA**
Salvador Butí
- 23 **SERRA DE BOUMORT**
Arcadi Pejuan
- 25 **SERRA D'IRTA**
Nati Salvadó
- 27 **PICS DE CASAMANYA**
José Blanes
- 30 **GR 92. SANT VICENÇS-BRUGUERS**
Jaume Esteban
- 32 **GR 92. BRUGUERS-GARRAF**
Miquel Fasiu/ Jordi Perera
- 35 **GR 92. GARRAF-SITGES**
Josep Olivella
- 37 **GR 92. VILANOVA-VILANOVA**
Agustí Poch
- 39 **VALLCEBRE**
Blanca Forgas
- 41 **CURSA DE MUNTANYA**
Ricard Belaskoain
- 43 **EXPOSICIÓ DE BOLETS**
Mª Carme Barceló
- 44 **SITGES**
Ignasi Mª Muntaner
- 45 **TOPÒNIMS**
Antoni Ferrer
- 48 **INVOCACIÓ MUNTANYENCA**
Antoni Ordovàs

editorial

No deixa de ser curiós el fet que una de les federacions menys competitives, de moment, com és la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya sigui una de les que tingui reconeguda internacionalment una Selecció Catalana plenament activa i amb un historial de títols impressionant.

El nostre és un país ple de contradiccions i moltes coses que en circumstàncies normals serien normals, aquí no hi són. Que els esportistes de competició puguin fer-ho sota el nom del seu país no és possible pràcticament a casa nostra si no és en esports minoritaris com pot ser la Selecció Catalana de Curses de Muntanya.

Com a entitat esportiva que som, reivindicuem el dret dels esportistes a escollir lliurement amb quina selecció volen competir, tant si el seu esport surt o no a les notícies de les cadenes de televisió.

No hi ha cap raó objectiva per impedir-ho. Hi ha precedents en altres estats, hi ha suport popular, hi ha esportistes disposats a participar-hi i hi hauria un públic de entusiastes seguidors, però el que sembla que no hi ha és voluntat de consentir-ho.

No serà fàcil aconseguir-ho, caldrà molta constància i tenacitat, però de moment ja podem fer-ne un tast amb la de Curses de Muntanya i a més és una de les més properes a la nostra activitat.

ULLDETER- NÚRIA- ULLDETER

50 anys de la Talaia és quasi tota la nostra vida, i una manera d'homenatjar aquest aniversari és recórrer tot un seguit de muntanyes que han format part d'aquesta nostra història talaienca, muntanyes que han format part de celebracions, muntanyes que han estat símbol per a la nostra entitat, ...

Ulldeter – Núria – Ulldeter. És una volta que des de fa molt de temps portàvem de cap. Aquesta era una bona ocasió ja que el campament base de les vacances d'agost de 2005 és el càmping Els Solans a Camprodon, on vells companys de la Talaia utilitzen com a lloc d'estiueig, una bona oportunitat per fer part dels cims de la denominada "olla" de Núria.

Inicialment pensàvem fer-la en dos dies, des de l'aparcament de sota el refugi d'Ulldeter,

fent tota la serralada fins a Núria amb la idea de "bivaquejar" al santuari, amb tot el que representa d'equipatge, i tornar l'endemà pel Camí dels Enginyers i el refugi de Coma de Vaca. Ja tenim muntades les motxilles i mentre sopem, per anar aviat a dormir pensant en la llarga caminada que ens espera demà, la conversa deriva en que si no fos pel que pesa la motxilla... i comença la Isabel a dir que perquè no ho fem en un dia i ens estalviem arrossegar els sacs, les estores, el fogó, etc. A quarts de deu de la nit estem buidant les motxilles per tal de fer-lo en una jornada, fent l'esforç mental que és possible que ens ocupi catorze hores "l'excursioneta".

A dos quarts de sis del matí primer àpat, i al voltant de les sis sortim del càmping com si fóssim uns furtius, pel silenci

amb què ho fem.

Entre el desplaçament en cotxe i acabar de calçar-se a l'entrada del camí que condueix al refugi del CEC iniciem la marxa a les set del matí. Un grup de quatre excursionistes s'interessen si anem a fer la travessa fins a Núria, en dir-los que el que anem a fer és anar i tornar de Núria comenten que és millor anar per dalt i tornar per Coma de Vaca per si a la tarda s'embolica el temps. El suggeriment reafirma la nostra intenció de com fer el circuit.

La ruta és molt clàssica però no és per adormir-se. Punt de sortida a peu de carretera (2.080 m), pas pel refugi d'Ulldeter (2.235 m), Coll de la Marrana (2.529 m), cim del Bastiments (2.879 m) - aquest cim va servir per homenatjar els vint-i-cinc anys de l'entitat en un llunyà mil nou cents vuitanta -, seguint la carena que delimita les dues nacions - la nostra i la dels francesos - passem pel Pic de Freser (2.835 m) i tot fent una petita remuntada entrem al Pic de l'Infern (2.869 m) - cim que va donar nom, als inicis dels anys seixanta, a una moderna, per l'època, tenda canadenc de la Talaia, amb terra i doble sostre que en més d'una ocasió, de jove, havia fet servir, a més a més dels llibres de signatures que durant anys la Talaia va portar a aquest cim unint la història de l'entitat amb la muntanya -.

De camí al Pic inferior de la Vaca (2.812 m) ens creuem

Bastiments (2879 m). Foto: Joan Toledano

Pic de Freser (2835 m). Foto: Joan Toledano

amb un diputat del "parlamentu" a Madrid que és portaveu d'un grup polític català que en certa ocasió que va venir a Vilanova li vam fer arribar un manifest amb reivindicacions de treballadors. Ens saludem i ens desitgem sort amb una encaixada de mans i seguim els nostres respectius camins, nosaltres sols i ell acompanyat de "tres muts" que deuen ser els guardaespalles.

La ruta és plàcida per l'enlairada carena, el dia és assolellat i també ventós; això ens obliga a anar tapats a pesar de ser un 8 d'agost, passem pel Coll de la Vaca (2.793 m), Pic superior de la Vaca (2.825 m), baixem per passar pel Coll de Carança (2.727 m) i enfilem de cara al Pic de la Fossa del Gegant (2.801 m). Immediatament arribem al Coll de Noucreus (2.775 m). Des d'aquest punt veiem un cert mar de boira que comença a cobrir la Vall de Núria. Això ens fa decidir baixar de cara al santuari per assegurar la tornada, - sort d'això, perquè anem massa animats -. Poc més de cinc hores i quart d'haver deixat el cotxe estem fent un "magnífic" dinar asseguts a l'herba de l'esplanada que hi ha darrere l'estació (1.960 m), - eil! del que portem a sobre -.

Una visita i recollir informació de la zona d'acampada per

una altra ocasió i ja encarem el camí del Viacrucis fins a una creu tombada que és l'inici del Camí dels Enginyers. La boira que hem vist des de dalt no era broma i al cap d'una estona ja estem envoltats d'aquesta broma, que a pesar de ser una boira poc espessa no ens deixarà gaudir del paisatge; no ens abandonarà en tot el que queda de recorregut, cosa que fa unes hores a estat magnífic per la carena.

Hem arribat al refugi de Coma de Vaca (1.995 m) al cap de quasi tres hores de sortir de Núria i quasi no sabem per on hem passat. Haurem de tornar un altre dia per admirar els "pa-

tis" que sols en comptades ocasions hem pogut entreveure a través de la boira.

La sortida del refugi no és complicada. Se segueix en sentit ascendent el riu Freser, però la maleïda boira i el bestiar que viu en aquestes pastures dona un fantasmagòric ambient. Sort que és de dia i els senyals indiquen el camí a seguir. Tot i amb això, el trencall que porta directament al Coll de la Marrana no el vam trobar, abocant-nos directament al GR-11 que ve de Núria pel Coll de Noufonts.

Després de tot quasi ho hem d'agrair, perquè a pesar de ser més llarg és molt més suau i ja fa força estona que "la llum de la reserva" ja s'ha encès.

L'arribada al Coll de la Marrana (2.529 m) és enmig de la boira, ensopegant amb el senyal que indica el nom del coll i la direcció que ens portarà al cotxe passant pel refugi d'Ulldeter després de dotze hores i tres quarts d'haver sortit aquest matí.

Aquesta és la nostra aportació, potser petita, per celebrar els cinquanta anys de la nostra i de tots TALAIA.

Isabel Romeu – Joan Toledano
Agost de 2005.

Pic de l'Infern (2869 m). Foto: Joan Toledano

L'AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA, 50 ANYS

Aquest article correspon al que fou publicat al Diari de Vilanova, el dia 11 de novembre de 2005, havent-hi introduït algunes modificacions

El 50è aniversari de l'Agrupació Excursionista Talaia mereix un comentari i una reflexió sobre el que ha representat l'entitat a la vida cultural i cívica de Vilanova. En precisar alguna circumstància, l'aniversari adquireix més rellevància.

La pràctica de l'excursionisme, com a activitat col·lectiva organitzada, a Vilanova, com a arreu de Catalunya, neix a finals del segle XIX.

Hi ha notícia que el 23 d'abril de 1883 s'organitza a Vilanova, a l'Ateneu, amb 60 socis, una delegació de l'Associació Catalana d'Excursions Científiques —fundada a Barcelona el 1876, precedent del Centre Ex-

cursionista de Catalunya—, de la qual és president l'escolapi Eduard Llanas, primer rector del Col·legi Samà, eclesiàstic destacat, promotor de l'actitud oberta de l'església catòlica respecte a la cultura i a la societat del seu temps, una de les figures més notables de Vilanova a l'últim quart del segle XIX, vinculat a la fundació de l'Ateneu i de la Biblioteca Museu Balaguer.

La delegació de Vilanova és la segona creada. Dos anys abans, des de l'Ateneu s'havia organitzat la primera excursió científica a Sant Miquel d'Olèrdola, impulsada pel mateix pare Llanas i per Teodor Creus i Corominas. Llavors, l'excursionisme era una activitat minoritària, en la qual participaven algunes persones de nivell benestant, que començaven a seguir itineraris a peu per indrets interessants i singulars des d'un punt de vista cultural i

artístic, ja sigui partint des de la localitat de residència o bé amb un desplaçament previ en ferrocarril, un mitjà de transport que s'estava posant a l'abast de la ciutadania.

Anys més tard, l'Associació d'Alumnes Obrers de l'Escola Industrial, fundada el 1916 amb seu a l'Ateneu de Vilanova, creà una secció d'excursionisme, que expansionà aquesta activitat amb un caire més popular; funcionà amb autonomia notable respecte a l'Associació i l'Ateneu, i emparà l'excursionisme vilanoví fins al 1936.

La Guerra Civil interrompé el funcionament regular. Al 1939 l'Ateneu no tornà a funcionar, ni tampoc les seccions i entitats adherides.

Acabada la Guerra, seguint l'esperit i les petjades del grup desaparegut, alguns joves desitjaven reprendre o iniciar de nou la pràctica de l'excursionisme. Cap al 1945, començaren a recórrer les rodalies de Vilanova: el Montgrós, el Puig de l'Àliga, la font d'en Bonet, el pantà de Foix, el castell d'Olèrdola, etc. Volien fer-ho amb independència, sense enquadrar-se ni estar sota el control de les organitzacions del "Movimiento". L'únic lloc on es podien reunir era un banc de la Rambla. Les possibilitats de seguir itineraris més llargs resultaven escasses.

Cap al 1950 travessaren el Montseny, i es desplaçaren a Sant Miquel del Fai, a Montserrat i al Collsacabra. Miquel Fortuny

Col·locant la creu de la Talaia el dos de maig de 1954. Foto: Arxiu Talaia

Aplec a Sant Miquel d'Olérdola el catorze de maig de 1961. Foto: Arxiu Talaia

Armajach (El Vendrell, 1896 – Vilanova, 1977), former del carrer de Barcelona a la Geltrú, col·leccionista en diversos vessants, que havia estat membre actiu de la Secció Excursionista de l'Associació d'Alumnes Obrers, els encoratjà a la pràctica de l'excursionisme i els orientà amb afecte en alguns aspectes. Gràcies a ell pogueren entrar a la Unió Vilanovesa (el Coro) l'any 1953. Llavors era president Gil Figueras Colomer, que en una època de dificultats per a l'associacionisme procurà actuar amb tenacitat i prudència per tirar endavant una entitat de caràcter popular; la tasca de persones amb aquesta actitud hauria de sortir de l'oblit.

En el si de l'entitat fou possible constituir una secció d'excursionisme, que dos anys més tard esdevingué una entitat independent, l'Agrupació Excursionista Talaia.

Aquest últim pas fou possible perquè trobaren un local social, en adaptar per a aquesta funció un magatzem del carrer de Sant Pau, 27 —gràcies a la bona disposició del propietari, Pelegrí Escarrà Serrat—, i també perquè dues persones, amb més experiència, s'ocuparen d'aconseguir les autoritzacions necessàries i de donar-los un aval moral. Foren l'esmentat Miquel Fortuny i

Tomàs Muela Martínez (Barcelona, 1916 – Vilanova, 1991), home emprenedor, vinculat anteriorment a Barcelona al món de l'excursionisme, que el 1950 s'havia traslladat a viure a Vilanova com a empleat de la indústria FISA.

El 1955, l'A.E. Talaia va ser una de les primeres entitats creades a Vilanova durant el règim franquista. També fou de les primeres agrupacions excursionistes creades a l'àmbit de Catalunya.

L'excursionisme, l'objectiu principal de l'entitat projectada, es caracteritza per la presència de grups de persones que el practiquen —especialment joves— en indrets públics de la ciutat i de la muntanya, una situació de les que fàcilment neguitejaven els que llavors tenien el poder i havien de donar l'autorització administrativa per poder desenvolupar una activitat pública. L'excursionisme era un sector sobre el qual el règim pretenia exercir un control estricte, tant de les associacions que l'emparaven com de les sortides col·lectives al camp.

Els tràmits per aconseguir l'autorització no van ser pas fàcils; el context era poc favorable. L'acció de Fortuny i de Muela va ser positiva; les respectives formes personals d'actuar, l'edat i la

seva trajectòria cívica van permetre superar els entrebancs administratius i les suspicàcies de les autoritats. A la primera junta, ocuparen els càrrecs de president i de secretari.

Ben aviat, l'A.E. Talaia fomentà i desenvolupà l'excursionisme en les diverses facetes: muntanya, esquí, espeleologia, escalada, càmping, turisme cultural, etc., i ocupà un lloc destacat entre les entitats de Vilanova. Participà en activitats ciutadanes diverses, a més de les específiques de l'entitat, i féu el seu paper a la societat local i en el compromís amb la vida del país.

Amb els anys, s'anà expansionant, amb l'ampliació del nombre de socis i en l'organització d'actes culturals, d'activitats en camps nous de l'excursionisme i amb la creació de seccions com la de cultura i els Amics de la Sardana.

Sense discontinuïtat, tanmateix amb etapes d'esplendor i altres de menys, al llarg de cinquanta anys ha seguit una trajectòria exemplar en la tasca portada a terme i amb un funcionament intern regit sempre per normes, i sobretot per hàbits i comportaments, democràtics; la publicació regular d'un butlletí ha permès que quedi constància de l'obra realitzada per l'entitat.

En la commemoració del 50è aniversari val la pena destacar la trajectòria de l'Agrupació Excursionista Talaia i el servei que ha prestat a la societat i a la cultura de Vilanova.

Francesc X. Puig Rovira

TEIXITS, COM UTILITZAR-LOS

Sovint, en preparar la motxilla per a una sortida de muntanya, se'ns presenten una sèrie de dubtes a l'hora d'escollir quina roba ens posarem, per minimitzar l'efecte de la climatologia, segons cada temporada i per anar amb comoditat a la muntanya.

Al mateix temps, volem portar a l'esquena el mínim de pes amb la màxima efectivitat; per això ens cal conèixer les particularitats de cada tipus de material que configuren el nostre equipament per tal d'escollir aquell que sigui més adient per a la nostra activitat.

Avui ens introduïrem una mica en la roba. El fet de portar un tipus o altre de teixit damunt del nostre cos pot fer de la nostra excursió una feliç jornada o un dia per oblidar.

La manera més adient de vestir-nos és pensant en capes; cada una té una finalitat segons necessitem i uns materials més apropiats per al seu ús. Com que s'acosten la primavera i l'estiu, farem incís en les matèries adients per a aquestes estacions.

1ª Capa: seria aquella que està més a prop de la pell, la que

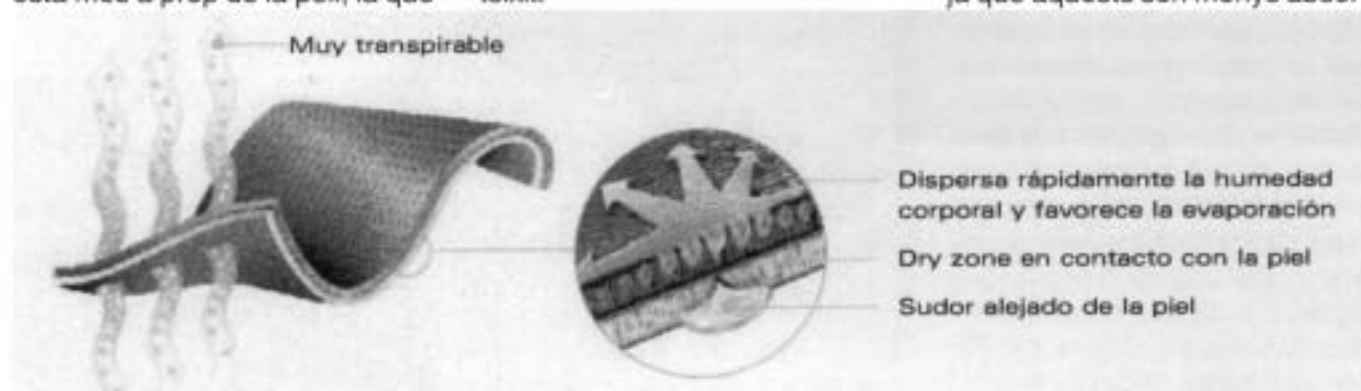
ens ha de mantenir el cos sec, per tant ens ha de transportar la suor del cos a l'exterior, d'aquesta manera evitem la sensació de fred que es produeix quan mentre fem exercici ens aturem i tenim la samarreta mullada. Encara que ens posem més roba la humitat ens fa sentir fred.

Per això tenim els teixits secs anomenats "DRY", que estan fabricats amb diferents tipus de matèries sintètiques i tots tenen unes prestacions similars; alguns estan formats per dos teixits diferents, un interior amb un tipus de fil que elimina la humitat del cos i un d'exterior que seca amb rapidesa. A més alguns incorporen fils que són antibacterians i que eviten les males olors. Altres teixits són al mateix temps elàstics, la qual cosa ens dona encara més mobilitat segons el tipus d'activitat que duem a terme. És important tenir en compte tots aquests paràmetres a l'hora de triar quina roba ens posarem. Aquesta ha de quedar ben enganxada al cos com una segona pell, d'aquesta manera aconseguirem una major efectivitat del teixit.

Amb teixits Dry trobarem samarretes, malles i mitjons, entre els tipus de teixits secs, els més coneguts poden ser POWER DRY, POLIPROPILE, i COOLMAX.

2ª Capa: aquesta seria l'aïllant, damunt de la capa seca; aquesta és la que ens manté en cas necessari l'escalfor del cos i que ens permet també mantenir una bona transpiració. Aquesta hauria de ser de teixits sintètics, ja que aquests són menys absor-

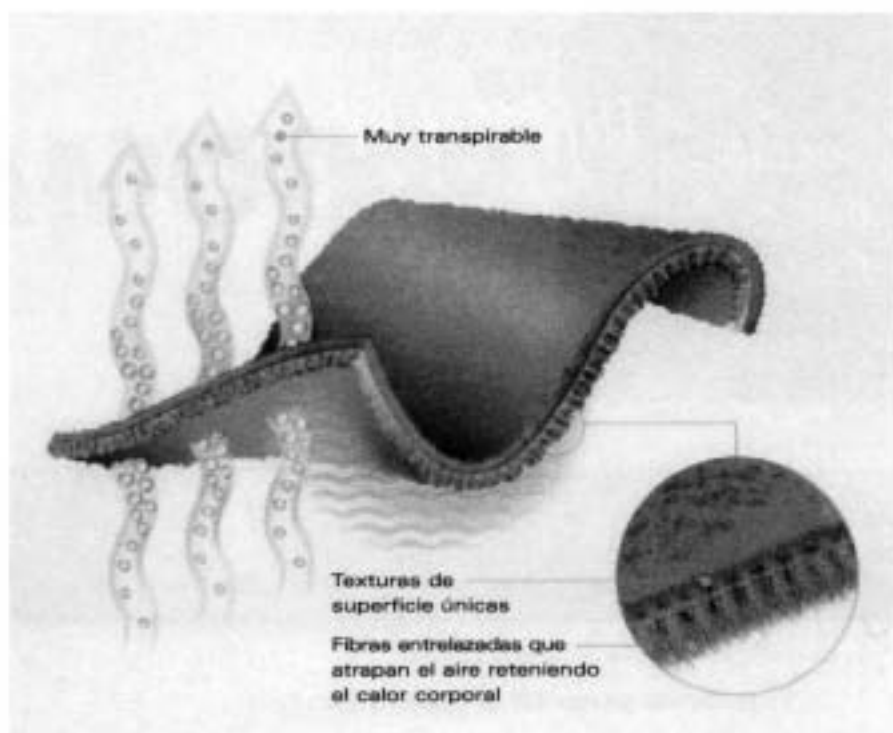
bents que les fibres naturals i s'assequen amb més rapidesa.

Els teixits sintètics tendeixen a conservar una bona part de la seva capacitat aïllant encara que estiguin mullats, alhora que són lleugers, confortables i alguns amb molt bona capacitat de compressió; això ens ajuda a ocupar menys espai dins la motxilla i per tant disminuir el volum que portem a l'esquena.

Aquests teixits estan sovint fabricats de manera que en el seu interior tenen unes bosses que atrapen l'aire i retenen l'escalfor corporal donant-nos un bon aïllament i comoditat.

Aquests teixits es fabriquen en diferents gramatges, cada un previst per a la seva utilització segons l'activitat i l'època de l'any; alguns fins i tot tenen tractaments repel·lents a l'aigua. Altres per la seva construcció poden ser fins a quatre vegades més resistents a l'efecte del vent que el folre polar tradicional.

El seu coeficient pes calor és molt superior a les fibres naturals. També podem trobar vestimentes per a totes les parts del cos fabricades amb aquests materials.

3ª Capa o capa exterior: aquesta és la que ens realitza un efecte protector envers les capes aïllants, conservant aquestes seques i protegides del vent. Han de ser impermeables, transpirables i tallavents.

En aquest tipus de material, trobem diferents tipus de membranes, teixits exteriors i utilitats. És important escollir aquells materials que més s'adaptin a les nostres necessitats, teixits resistents a l'abrasió, lleugers, poc

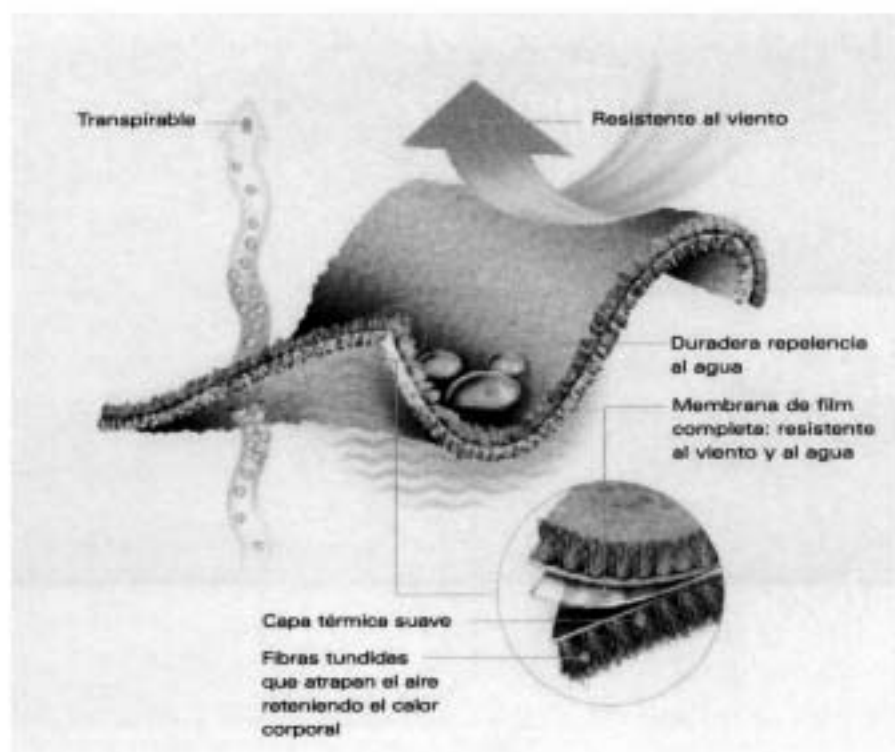
voluminosos i elàstics estan al nostre abast per ajudar-nos a gaudir de la natura protegint-nos dels efectes de la climatologia.

Cal tenir present que la tercera capa, si és per practicar alpinisme, ha de tenir una caputxa en la qual hi tingui cabuda el casc, i sempre bons sistemes d'ajust als punys, coll i a la part inferior del cos, ja que aquests són els principals punts de pèrdua de calor en situació de fred. També en cas de calor és important que tinguin bons punts de ventilació.

Avui dia podem trobar equipaments d'aquests tipus en què el pes d'una jaqueta i un pantaló és inferior al d'una cantimplora amb un litre d'aigua.

Per finalitzar, m'agradaria remarcar que és molt important mirar i llegir sempre la informació de les etiquetes dels productes que comprem, d'aquesta manera podem saber les particularitats i el funcionament del que ens posarem al damunt, i en cas de dubte sempre és bo buscar el consell dels tècnics i comerços especialitzats.

Antoni Castelló

COMA D'OR

La secció d'esquí de muntanya, per segon any presenta una proposta de sortides col·lectives al llarg de la temporada.

Aquestes sortides, continuació de les iniciades la temporada anterior, tenen com a objectius principals promocionar l'esquí de muntanya entre els socis i anar augmentant de forma progressiva el nivell dels practicants no habituals o dels que s'inicien, per això es plantegen reptes progressius que no sempre impliquen fer cims.

El calendari per aquesta temporada 2005-2006 contempla les següents sortides:

08 de Gener: Cerdanya

12 de Febrer: Andorra

12 de Març: Certascan (sortida conjunta amb la Secció de Muntanya)

09 d'Abril: Montardo (per Cavallers)

07 de Maig: Vall Fosca

04 de Juny: Maladeta

A l'hora d'aparèixer aquest butlletí, les dues primeres sortides ja s'hauran efectuat. Sobre la primera, que en un principi era prevista per al diumenge 8 de gener, es va haver de canviar perquè les condicions meteorològiques van aconsellar endarrerir-la una setmana. Finalment, doncs, el diumenge 15, un grup format per 9 esquiadors es van desplaçar fins a Porté Puymorens per tractar d'arribar al pic de Coma d'Or.

Panoràmica de la vall de la Coma d'en Garcia. Foto: Ricard Belaskoain

El dia climàticament fou bo, amb sol, i la neu present per la major part de la vall de la coma d'en Garcia. Tanmateix en arribar

a la coma el panorama era absolutament diferent, vent, fred i absència de mantell nival, que havia estat ventat, deixant les pedres

Camí del Coma d'Or. Foto: Ricard Belaskoain

Apropant-se al cim. Foto: Ricard Belaskoain

al descobert en les pales d'accés cap al pic.

Avaluada la situació i tenint present que per a alguns dels presents era la primera sortida de la temporada i que els 600 m de desnivell acumulat havien fet el seu efecte, decidim retornar cercant les millors pales per encadenar girs en el descens. Una remada final i de nou als cotxes.

Aprofitem aquest article per recordar a tots els practicants d'aquesta modalitat d'esquí i als que s'inicien, que hi ha alguns aspectes mínims a tenir presents a l'hora d'afrontar la temporada, uns de caràcter físic, uns altres de

material i altres tècnics.

En el primer grup, sempre

L'equip d'expedicionaris. Foto: Ricard Belaskoain

recordem que cal tenir la precaució de mantenir un cert nivell de

forma física. En una sortida de muntanya no s'ha d'arribar al nivell d'esgotar les forces, cal mantenir sempre una reserva tant per gaudir amb seguretat de la baixada i evitar lesions, com per poder reaccionar amb seguretat i rapidesa en cas de complicacions, mal temps sobtat, boira, accidents....

Respecte al material, cal revisar botes, esquís, fixacions, pals i pells abans de cada sortida. Un pal que no funciona, la goma d'una pell que no enganxa, etc. etc. pot convertir una sortida en un patiment per a l'esquiador i per al grup.

A nivell tècnic, tornar a fer esment en la conveniència de practicar en la pista a principis de temporada per recordar, millorar la tècnica i agafar confiança.

Panoràmica del Coma d'Or. Foto: Ricard Belaskoain

També insistir en la necessitat que tots els membres de les sortides vagin equipats amb ARVA i pala com a mínim. No serveix de res un ARVA i una pala per a cada tres. Tanmateix portar aquestes eines i no saber-les fer anar correctament tampoc no serveix de res, per tant cal fer pràctiques de grup. La seguretat de cada esquiador és la seguretat del conjunt. També recordar que per practicar qualsevol modalitat de muntanya de forma assídua és convenient disposar de l'assegurança.

Ricard Belaskoain

LA XVIII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ FA CAP VERS ELS TOPANTS DE LLEVANT

Aquest any la Caminada ha volgut tancar la circumval·lació que s'inicià fa dos anys fent un itinerari força semiurbà. En les primeres edicions d'aquesta experiència multitudinària encara hi havia un moderat camp per "descobrir".

Aleshores enllaços i camins anaven fent la viu-viu en no estar massa engolits per l'expansió suburbial. De poc cap aquí sembla, és notori, que el paisatge natural vagi reculant davant l'accelerat impuls constructiu.

El dia 29 de gener, data en què en principi s'havia de celebrar la Caminada, aquesta no fou possible per causa del temps plujós que persistí fins a la matinada, tot i que a mig matí s'espargí el cel. En suspendre's l'acte s'ajornà per al 12 de febrer.

Baixant per la Rambla Principal. Foto: Josep Biances

Una passejada popular és això; per a tothom i sense problemàtiques. Per tal factor advers per a un aplegament de gent fou que, en reprendre de nou la tira-

da es fes notar, per la causa que sigui, la minva en la participació.

Som-hi, doncs. El diumenge 12 de febrer, donant la sortida a les 9 del matí (mitja hora més tard del que era habitual perquè el recorregut tot just superava els 10 km) des del carrer del Comerç, seu del local social de l'A.E. Talaia, els 236 participants registrats (sempre se n'hi afegeixen més al marge de la inscripció) empeníem l'excursió matinal on en tot el trajecte el desnivell a efectuar seria inapreciable) circulant pels carrers de Vilanova, la llarga Rambla, el Passeig Marítim, l'ermita de Sant Cristòfol. Llavors prompte calia vorejar la línia del ferrocarril (es troba una filferada de protecció) tenint el mar proper, gairebé sense onades, amb un cel ennuvolat, però bonancenc, amb un agradable to en la temperatura com correspon de normal en la costa garrafenca.

L'ermita de Sant Cristòfol. Foto: Agustí Poch

S'arribà a la masia dels Colls, mansió altra hora en aire d'engrandiments (ara amb portes i finestres tapiades) i casa oberta per a invitats polítics de realç en malaurada època de restriccions, platges privades i camins barrats. Una mica més endavant, en una bosquina esclarissada (un dels pocs trams per tocar terra) fou l'espai idoni per al descans de l'esmorzar.

A continuació, caminada enllà es feia cap a la important finca de Solicrup, on la febre de la construcció va envoltant de blocs d'habitatges, antany altiplà emmurallat per una alta paret que guardava la gran casa d'aspecte d'un castellet sense gaire presumpció (tot plegat una explotació agrícola).

Aquí el company Vicenç va fer un comentari històric de l'indret conegut des de l'antiguitat; un poblat ibèric del qual només se salvaran unes parcel·les. La totxana prevaldrà. Després la Caminada seguia cap al torrent de la Terrosa, que fa partió amb les Roquetes (terme de Ribes on es troba una fita).

Travessant la carretera de Sitges dita ací Avda. Eduard Toldrà, ran la Masia Nova – vial com d'altres que s'havien de creuar –

La Casa del Mar. Foto: Josep Blanes

amb aflluència de trànsit i on trobaríem la guardia urbana donant servei al pas dels caminaires.

I tira amunt per l'ample carrer Roser Dolcet amb magatzems i naus industrials; de recent fàbrica, Rbla. dels Països Catalans, Ronda Europa, Ronda Ibèrica, carrer Crespellins. I tombant vora el Griffi, el trajecte seguia paral·lel a la variant C-31 fins a desembocar al carrer de la Masia Cabanyes.

Altra volta la Rda. Ibèrica, la torre de la Immortalitat, semàfor del carrer Guansé, al Cap de Creu, carrer Estudis, plaça St. Antoni, carrer Església, del Co-

merç, on finalitzava aquesta vegada la no massa llarga ronda matinerà, amb el final d'un aperitiu disposat al mig del carrer, de fa uns anys convertit en illa de vi-anants.

Hi ha ciutadans que coneixen -i d'altres que no- aquests rodals propers. Aquesta ocasió la sortida pot haver servit per comprovar els canvis d'uns voltants, la visió d'un territori, ben a prop, noms i carrers, habitatges, deixalles, restes de camins que han desaparegut.

Un altre any, si s'escau, caldrà allunyar-se'n una mica més per visitar alguna àrea de muntanya... Que ens puguem retrobar, si és possible, els mateixos participants i d'altres de nous.

Antoni Ordovàs
Grup de Marxes

Solicrup. Foto: Agustí Poch

Fita de terme al Torrent de la Terrosa.F:JB

CÒRSEGA, LA IMPRESSIÓ

Ara ja fa mesos, però encara és viu el nostre record de Còrsega, aquesta illa mediterrània que es debat entre França, Itàlia i la seva pròpia identitat.

Nou dies, quatre d'ells dedicats als canyons, només ens van permetre visitar una part de l'illa. Aquesta és la nostra impressió d'un viatge que va començar i acabar a Ajaccio. En ell vam recórrer la costa sud-occidental i sobretot les muntanyes del sud, repetint prou vegades la carretera del Coll de Bavella. Vam pujar per la costa sud-oriental, ens vam introduir fins a Corte i vam tornar a Ajaccio per descansar a la seva costa.

Còrsega és verda. Les valls són plenes d'espessos boscos mediterranis, amb el màxim sentit de la paraula espès. La ve-

getació lluita en tot moment. Els pins agafen formes espectaculars esculpides pel vent tant a les altes muntanyes com vora el mar. El verd també forma part de l'aigua del mar i de l'aigua dels rius, és aquell verd clar que busca el blau per aconseguir una de les paletes de colors més relaxant de la natura. Còrsega és blava, perquè el seu mar és blau i els seus rius són blaus i el cel és blau, blau amb tots els matisos però sempre blau nítid. I enmig d'aquests dos colors apareixen tota la resta. La geologia també vol vermell, gris, negre, ataronjat.... Com diu una dita castellana: Como muestra, un botón. Si mai aneu a Propiano, acosteu-vos a la platja i mireu les petites pedres de mil colors que no han tingut prou temps per convertir-se en sorra.

És la geologia corsa en miniatura que es pot trobar si us endinseu a la seva natura i que sovint l'erosió dels barrancs ens mostra amb tota plenitud.

Si deixem de banda alguns punts de la costa, podem dir que Còrsega viu del turisme però ho dissimula. Els pobles de muntanya mantenen les seves cases de pedra gris i no es deixen enlluernar per edificis moderns i de colors. Dins dels pobles més importants però, sí que trobem els carrers principals, plens de botiguetes de souvenirs preparades per atrapar els confiats turistes. Tot i això, els pobles petits, com per exemple Zoza, on vàrem muntar el nostre campament base, semblen viure del no res, encara que a les seves basses (piscines naturals, com diuen ells) es trobin innumbrables famílies de la França continental que ningú sap on passen la nit.

Com a norma general la gent és acollidora, potser no tenen un posat especialment simpàtic, però el tracte és com a mínim correcte i la majoria de vegades, atrevit, molt sincer i hospitalari. Tot i això, s'ha de dir que la primera impressió no va ser tan fantàstica, ja que el nostre veí va acabar sent l'excepció que confirma la regla.

CÒRSEGA, PARADISE DU CANYONING

L'objectiu d'aquest viatge era fer vacances i alhora gaudir

Barranc del Vacca. Foto: Javier Gallardo

d'una de les nostres activitats preferides, el descens d'engorjats. Amb aquesta idea al cap, i amb molt d'encert, el Javi i la Sandra van escollir Còrsega. Des de l'inici el projecte va agafar cos i, poc a poc, la resta del grup ens vàrem deixar seduir.

Tot i no formar el que s'anomenaria una expedició en tota regla, practicar aquest esport té el handicap d'haver de carretejar un munt de material. Així doncs, l'única solució va ser omplir dos cotxes fins als topes (que ens ho diguin als ocupants del seient de darrere!) i agafar un ferri a Marsella que ens dugués a l'actual capital de l'illa, Ajaccio.

En els llibres que van arribar a les nostres mans sobre el descens d'engorjats a Còrsega (no gaires, concretament dos i algun article) es descriuen prop d'una trentena de barrancs. Nosaltres únicament podem donar fe de quatre: El Vacca, el Fumischelli, el Piscia di Gallo i el Purcharaccia. El Baracci se'ns va escapar perquè la meteorologia (o potser la consciència J!) no ens va deixar. Tot i això, creiem que ens enduem un bon resum, ja que entre tots sumen tots els al·licients esperats: diversió, aigua, verticals, tècnica.... Cadascun, en el seu nivell, és un tastet de la zona on es troben, les muntanyes del sud de Còrsega, o per als entesos, els meravellosos indrets que envolten el Coll de Bavella.

Les característiques comunes d'aquests barrancs són la quantitat i la qualitat de l'aigua que duen, molt envejables per la majoria dels barrancs Catalans. L'aigua sempre transparent, més encara, cristal·lina, permet veure't les berrugues dels peus (si en tens, és clar!) i el seu sabor és molt millor que el de l'aigua embotellada. A més a més, la temperatura no és excessivament freda (penseu també, que estem parlant del mes d'agost), i això

Barranc del Fumischelli, Foto: Javier Gallardo

permet que molts caminants s'animin a fer un bany en qualsevol moment. En tots els barrancs vàrem trobar bassals, marmites i gorgs profunds. Tenint en compte que ens trobem a l'època eixuta, la ment se'ns endú pensant com deuen ser aquest rius a la primavera, sobretot quan veiem els blocs de roques encastats a la vora del riu i la pedra pelada que ens confessa la magnitud que l'aigua pot arribar a prendre en aquestes ribes. També, els quatre barrancs coincideixen en la seva longitud. Són barrancs curts que es poden fer fàcilment en menys de tres hores, per tant permeten relaxar-s'hi (a excepció del Piscia di Gallo) i gaudir dels seus atractius aquàtics.

EL VACCA

El Vacca és un barranc fàcil, divertit i molt aquàtic. Comença en una riba més o menys oberta, a la qual s'arriba després de 45 minuts de precipitada baixada, no apte per "xanquetes". Aviat, però, s'encaixona i comença a mostrar-nos bassals transparents on gaudir de petits salts. De sobte, el riu es deixa caure en forma de cortina d'aigua i ens obliga a realitzar un salt d'uns tres metres amb un fons d'espectacle. El

lloc és de pel·lícula. Després l'aigua s'engoleix sota la roca i apareix a 10 metres d'alçada formant un espectacular gorg allargat, on els més exaltats saltaran, els més prudents utilitzaran la corda. El riu segueix encaixonat, el caos de roca ens mostra la força de l'aigua, i quan no pot amb les roques, les erosiona fins a dibuixar sales orgàniques al més pur estil Gaudinià. Seguint, arribem a un ràpel de 15 metres (algú va dir que era saltable, però aquí vam ser correctament prudents) on al fons es divisa un meravellós llac rodó digne de la pel·lícula El llac blau (aquesta visió la vàrem tenir tan sovint!!). Després d'un altre saltet obligat però segur, ens espera un gorg excavat a la roca, fosc per raó de la seva profunditat i de 25 metres de longitud. Agafats als petates i cap per amunt comencem a dir adéu a les parets vertiginoses. Aviat s'obre la llera i apareixen amplis bassals cristal·lins on es distingeixen anguilles i peixos que s'amaguen davant de la nostra presència. Just davant d'una agulla de roca vermella s'enfila el camí de tornada. Ens queda una hora i mitja de retorn grimpat per remuntar el fort desnivell que ens separa fins al cotxe. El camí és cansat però gratificant, tant pel que ja hem vist com

per les vistes que ens ofereix. En arribar al pàrquing han desaparegut la vintena de cotxes que havíem trobat a l'arribada. Una vegada més, la poca puntualitat ibèrica, tot i que poc recomanable, ens ha evitat la massificació, permetent-nos ingènuament imaginar que trepitjàvem un espai pràcticament verge.

EL FUMICELLI

En resum, el Fumicelli és un riu familiar. Té una aproximació senzilla i pràcticament plana que sobrepassa en poc la mitja hora, i si es disposa de dos cotxes el retorn és immediat. No és necessari corda, ni neoprè, tot i que sempre és aconsellable el peto o una samarreta de surfero: més val haver de treure que no haver de posar-se. El riu és obert i envoltat d'un bosc de ribera magnífic. Les aigües són cristal·lines i el secret el guarden els grans bassals que es formen entre les roques i que permeten fer salts de fins a 12 metres amb la més flagrant de les impunitats. La gent arriba caminant per diferents escapadors, el remunta o el baixa. És un plaer anar descobrint raconets i gaudir-ne sabent que tens tot el dia per endavant.

El Piscia di Gallo

Sens dubte el més emocionant, i de lluny, el més complicat i tècnic dels barrancs realitzats. Tot i la malenconia que sovint atrapa als que es queden fora, va ser encertat que només dos persones realitzessin aquest descens. Curt però intens, el descens demanava màxima concentració i un punt d'agilitat que un elevat nombre de participants sempre entorpeix.

L'últim ràpel és una cascada de 65 metres, un punt molt turístic. Per tant, per trobar el barranc només cal seguir la gent que surt del pàrquing i després de

caminar uns 20 minuts, quan el riu s'escola per una gola de pedra erosionada per l'aigua i el camí és a punt de començar a descendir ràpidament, hem arribat a l'inici del descens, que des d'aquest punt i fins al final no deixarà indiferent ningú.

Si al seu gran cabal d'aigua s'hi suma la poca amplada que té, tenim el resultat: canya a saco!!! Tota la instal·lació és a base de passamans ja que s'ha d'estar ben assegurat per aguantar els forts embats de l'aigua. I per arribar a la capçalera del vertiginós ràpel final, un regal: Tirolina acollonant! Això sí, des del balcó que es forma abans de descendir els 65 metres, una vista del mar i el golf de porto Vecchio només permessa a qui s'ha esforçat per arribar fins aquí: Impressionant!!!

EL PURCCARRACCIA

El Purccarraccia és un curt però apassionant parc aquàtic, salpicat per dos majestuosos ràpels i una vista impressionant. L'arribada a la capçalera del barranc es fa una mica llarga, entre hora i mitja i dues hores, sobretot en un dia calorós. Cal remuntar

tot el barranc i el desnivell es fa palès en l'últim tram, alhora que l'ombra és escassa. Tot i això, una altra vegada, el resultat mereix l'esforç. El descens s'inicia tranquil, petits ressalts i tolls on els capgrossos no tenen presa per convertir-se en granotes. Però aviat arriba el primer tobogan i amb ell les primeres emocions, després més tobogans i un fantàstic ràpel de 40 metres. El riu s'encaixona per recordar-nos que du aigua, un seguit de ressalts i gorgs de totes les mides esculpits a la roca ens entretenen abans d'arribar a nous tobogans i un nou ràpel de 40 metres. Després d'aquest, alguns ressalts més i petits ràpels i de seguida ens trobem amb el camí de tornada. El riu es pot descendir uns quants metres més, però el caos de blocs que ens trobem el fa una mica feixuc. La tornada, que no arriba a l'hora de camí, és tranquil·la i ens ofereix unes vistes magnífiques.

Javier Gallardo
Sandra Martínez, Loperó
Cristina Bas, Núria López
Antón Ruiz

Col·li de Bavella. Foto: Javier Gallardo

ASCENSIÓ AL PIC PAVOTS O TUCON ROYO (3.121 m)

**Pirineu aragonès (Parc Natural
Posets - Maladeta)**

Pirineïstes: Isaac Artigas, Josep Barot, Miquel Bernadó, Gil Blanch, Mª José Escuer, Marta Estrada, Jordi Garciapons, Clara Racionero, Xesca Ribas, Arcadi Pejuan, Jordi Pons, Joan Toledano i Carles Torras.

5 i 6 de novembre de l'any 2005

Sortida d'alta muntanya al Pirineu aragonès, a un pic que està situat a l'extrem sud de la serralada de Las Espadas, al qual accedim des de la vall de Llardaneta. Inicialment, la intenció era anar al Dién de Llardana, però una bona nevada primerenca converteix l'ascensió en perillosa, raó per la qual ens decidim per aquest altre tresmil.

Dissabte sortim de l'estació de Vilanova, a la 10 del matí. Fem una parada a Benabarri on

Pujant cap al Forau de la Neu (2700m). Foto: Jordi Pons

hem quedat amb en Gil, i prosseguim fins al poble d'Eriste (Grist). Als excursionistes de costa, en baixar del cotxe ens sorprèn el fred i el vent que per aquests indrets ja fa dies que respiren. Dinem vora

fem la pista que ens apropa al refugi. Tot just començar, trobem uns grans esvorancs per on els nostres cotxes passen molt justet i patint una mica. Per sort, només és un parany puntual. Més amunt uns reguerols profunds són el principal escull d'una pista que deuria ser aranjada.

Poc després de les 3 de la tarda, comencem el bonic caminar pel bosc de la vall de Gris, amb aspecte de tardor avançada. La cascada d'Espiantosa baixa amb força després de les últimes pluges. Avancem pel bonic sender que ens ha preparat una catifa de fulles, i anem guanyant alçada sempre paral·lels a l'Aigüeta de Grist. Ja de seguida albirem el Dién de Llardana i el Posets davant nostre. Arribant a la cascada de Presentet ja comencem a veure el refugi, tot i que encara queda lluny nostre. Anem pujant i deixant enre-

Primeres païes cap al coll de Pavots (2850m). Foto: Jordi Pons

re els arbres de fulla caduca, tot entrant al territori del pi negre. Un cop a la pleta de Riberes, el sender tomba lleugerament a la nostra esquerra i guanya alçada ràpidament pel pinar de les Riberes fins a la pleta del Forcau, on hi ha ubicat el refugi del Forcau o Angel Orús, que és el millor refugi del vessant sud dels Pirineus. Hem trigat poc menys de 2 hores fins aquí.

Fem temps fins a l'hora del sopar i aprofitem per comentar amb el guarda del refugi l'estat de la muntanya. Efectivament, hi ha més neu de la que esperàvem, i ens desaconsella anar al Dién de Llardana. De les diferents possibilitats que hi ha des d'aquí, ens decidim pel pic Pavots o Tucon Royo, que gairebé ningú no coneix, i que ofereix bones vistes.

Diumenge ens llevem a les 6 del matí per aprofitar les poques hores de llum solar que tindrem. A les 7:15 ja comencem a caminar, tots menys la Marta, que no es troba bé. Quan tot just comença a clarejar el dia, prenem el marcat sender que surt del refugi vers el NW i que fa una diagonal ascendent pel vessant occidental de la vall de Grist, amb les tuques de Llardana sempre davant nostre. En portar 1:00h de camí, anem tombant més a l'W passant pels gorgs de Llardaneta, per entrar a la pleta de Llar-

Al coll de Pavots (3097m). Foto: Jordi Pons

daneta, des d'on ja veiem la cresta del Posets, la canal Fonda, el Dién de Llardana i el pic Pavots. Seguint pujant suau per la pleta, en direcció a la canal Fonda, trepitjant les primeres clapes de neu. Just a l'entrada de la canal Fonda fem una parada quan portem 1:30h d'ascensió.

Un cop refets reprenem la marxa, i en lloc d'entrar a la canal tombem a l'W pujant per un fort pendent, per passar per la base S del Dién de Llardana i entrar a la pleta del Forcau de la Neu, des d'on ja veiem clarament el pic Pavots i el marcat coll situat més al N. Creuem el rierol del Forcau de la Neu,

quan veiem a la nostra dreta, cap al N, l'espectacular circ que formen el pic Posets i la cresta de Las Espadas.

Ens posem els grampons ja que la neu està força dura, i seguim pujant ara per pales de neu, una mica al SW, per anar a buscar el coll N del Pavots fent un petit rodeig vers el S. Anem guanyant alçada, el grup es va estirant a mida que el pendent s'accentua, fins arribar al coll N del Pavots on ens reagrupem quan portem unes 3:00h de camí. Gaudim d'un dia net i clar com pocs, i els ulls frueixen de la vista d'Ordesa, el Vignemale i la vall de Millars que baixa fins a Viadós. Ens queda una curta cresta suau cap al S fins arribar al cim del Pavots, de 3.121m.

No fa gaire fred i ens hi estem una mica per complaure'ns de les excel·lents vistes. Al N tota la cresta de Las Espadas fins al Posets, al NE el Dién de Llardana que deixem per una altra ocasió, més a l'E el massís de la Maladeta, ...

En 2:30h de baixada ja tornem a ser al refugi, on recollim estris, i en 1:15h ja som de retorn a la cascada d'Espiantosa on tenim els vehicles. A poc a poc baixem per la pista, i després d'un pica-pica al poble d'Eriste, avall, pel congost del Ventamillo cap a Vilanova i la Geltrú.

Al cim del pic Pavots o Tucon Royo (3121m). Foto: Jordi Pons

Jordi Pons Corbella

SERRA DE L'ALBERA

L'Albera, línia d'unió entre comarques

Tot carenejant per l'Albera t'adones que aquestes muntanyes mai no han separat sinó que més aviat han unit els seus dos vessants. L'Empordà i el Rosselló són dues planes germanes, unides per aquesta espècie d'espi-na dorsal que permet veure-les plegades des de dalt. El Ter i la Muga per un costat, el Tec i l'Agli per l'altre, fan que encara s'assemblin més, sempre amb el majestuós Canigó dominant el territori.

L'Albera és l'última serralada del Pirineu abans d'arribar a la Mediterrània, i tot i que no passa dels 1.250 m (concretament 1.256 al cim del Puig Neulós) manté una força notable, importants pendents, vegetació exuberant, fauna especial, climatologia dura...

Si mai voleu sentir sensació de fred intens sense haver d'anar massa lluny, us recomano un dia de tramuntana a dalt de l'Albera amb una temperatura que no cal que baixi gaire, només uns quants graus sota zero. El vent que ve del Rosselló en arribar al cim del Puig Neulós forma un núvol allà mateix i el llença amb força cap a l'Empordà, poc després de deixar la carena el núvol es desfà, tot un espectacle sota una intensa sensació de fred que penetra per la més mínima porositat que pugui trobar.

Doncs bé, una situació similar és la que ens va acompanyar el dia ssssss durant l'excursió organitzada des de la secció de muntanya. Amb cotxe vam arribar al coll del Pou a uns 1.120 m, en plena carena. De fet la intenció inicial era deixar-lo al coll d'Ullà, però l'itinerari prometia ser

llarg i vam considerar que valia la pena, donada la poca durada de la llum diürna en el mes de desembre, escurçar-la una mica, tenint en compte, a més, que la carretera asfaltada que seguïem no presentava més dificultats que alguna placa de gel no gaire extensa que podíem passar patinant sense cap problema.

La panoràmica des del coll ens dóna de cop i volta un resum del que serà el dia: la plana de l'Empordà als nostres peus, amb un dia clar, tancada per tots cantons per muntanyes conegudes, des del Bassagoda al Munt, del Rocacorba al Montseny i les Gavarres. El mar dominant clarament el paisatge del Golf de Roses amb el Montgrí i les Medes per una banda i el Pení per l'altre.

Girant el cap el Rosselló ple de poblets i estanys amb les platges de Sant Ciprià i Leucata amb les Corberes de frontera on es pot distingir el Montoliu de Pèrrelòs amb el seu radar meteorològic, punt més al nord dels Països Catalans.

El Canigó totalment nevad, brillant i majestuós a l'altre costat, amagat darrere el seu núvol, el Puig Neulós, gelat, gebrat, esventat, fred, inhòspit... serà el nostre primer objectiu.

Seguim la carena intentant que el vent no se'ns emporti i que el fred no ens paralizzi i en uns 20 minuts arribem al Puig Neulós, de 1.256 m, ple d'antenes i instal·lacions de telecomunicacions però que ens permet

El Canigó des de l'Albera. Foto: Salvador Butí

algun mur i alguna fita per protegir-nos una mica. Lluny, al mig de les Corberes, veiem el Puig de Bugarach, en plena Occitània veïna i germana, on algun dia no massa llunyà tenim previst posar-hi els peus, i la costa que s'allunya com si penetrés al mar dibuixant el golf de Lleó.

La nostra intenció és continuar per la carena de l'Albera i ràpidament sortim del núvol i ens dirigim al proper coll de la Tanyareda, amb fort pendent entre arbres gelats que de mica en mica, a mesura que baixem, recobren el color verd. Uns 35 minuts més tard passem a prop d'un refugi del CAF i el camí se suavitza i es converteix en molts trams en una catifa de fulles de faig.

Caminar esdevé una delícia, fa molt fred, una mica menys que fa una estona però no ens importa, l'entorn compensa. Amb pocs desnivells i sempre per carena, passem pel coll Pregon i pel coll del Faig i per les amples prades del Pla del Fum. Pugem al Ras de la Menta, de 1.061 m, i tornem a baixar al coll de l'Estaca una hora i quart aproximadament des del refugi. Tenim davant una tanca que ens barra el pas i que seguim tota gebrada tot iniciant la pujada al Puig dels Pradets, de 1.167 m, i al dels Quatre Termes, de 1.156 m, que són les darreres fites de la carena del nostre itinerari d'avui.

Aquí, on hem arribat en uns tres quarts d'hora de pujada des del coll de l'Estaca, el paisatge està més dominat pel mar; podem veure no massa lluny la torre de Madeloc i també Cotlliure, Port de la Selva, la muntanya de Verdera, Sant Pere de Roda...

Ara toca dinar, ràpidament, traient poc els dits, el suficient per portar el menjar a la boca, continua fent molt fred i tan aviat com podem retornem pel camí que havíem vingut fins al coll de l'Estaca. Fa fred i molt de vent.

La torre de Madeloc i Cotlliure. Foto: Salvador Butí

Molt a prop del coll hi ha una pista que segueix, amb un recorregut més llarg ja que ressegueix tots els torrents, una mica per sota de la carena. Per tornar seguim aquesta pista que, una mica protegida del vent, ens permet descansar de l'alta dosi de tramuntana que portem.

La pista retomba el Puig Neulós, es fa una mica llarga però ens proporciona bones vistes sobre els pobles al peu de l'Albera pel cantó del Vallespir com Sant Andreu de Sureda, Sant Genís de les Fontanes, La Roca de l'Albera, etc.

La pista ens portaria a la carretera a prop del coll d'Ullà, però nosaltres, en el moment oportú, la deixem per una altra una mica desdibuixada i que aviat es perd però que ens permet accedir a la carena molt a prop d'on tenim els cotxes.

Ara és el moment d'explicar als companys que fa uns dies, durant l'excursió de preparació, ens va seguir tot el camí una gosseta a la qual vam posar el nom d'Albera.

Va aparèixer de sobte i primer era només una gosseta que caminava al nostre costat, després va formar part del nostre petit grup, més enllà ens vam pre-

ocupar que poguéssim tornar a casa, la vam haver de protegir dels 4x4 que circulaven per la pista, ens vam comprometre a retornar-la al propietari al qual vam identificar pel número de telèfon que duia al collar amb l'ajuda d'uns caçadors.

La vam perdre cap al final del trajecte en una pista plena de neu i gel, però a base de crits, Albera, Albera!! On ets!! La vam recuperar, en veure'ns va venir corrents; la vam pujar al cotxe i la vam deixar a casa seva.

Contents i tristos, li havíem agafat afecte a l'Albera, algú una mica més que els altres, però ella donava la sensació que no li feia res deixar-nos.

Avui, el dia de l'excursió, no hem trobat ni rastre de l'Albera, de la gosseta, és clar, perquè la serra de l'Albera ens ha envoltat per tot arreu.

Salvador Butí

24 de febrer de 2006

Escrit mentre la majoria de vilanovins fan el boig pel carrer

SERRA I CAP DE BOUMORT

(2.077m)

El Boumort és una serra de la qual m'havien parlat molt quan vivia a Tremp (al Pallars Jussà) com a terra de porcs senglars i, en temps de postguerra, també de contrabandistes. La documentació ens prometia, a més a més, "un dels millors observatoris de la serralada Pirinenca i també de les planes de Lleida", amb una gran varietat de paisatges.

Doncs bé, el passat dia 22 de gener, una dotzena de talaieros muntanyencs ens hi vam arribar, proveïts de raquetes de neu a causa dels antecedents meteorològics de les setmanes anteriors. Érem conscients (uns, però, més que uns altres) que el dia era encara curt, i vam intentar sortir puntuals a les 6 del matí de la plaça de l'Estació. Pel camí vam trobar boira, però només als alts (és a dir, boira alta: qui va anar a voltar

El Montsec entre Corniols i Terradets. Foto: Arcadi Pejuan

a Balaguer aquest cop la va encertar). Esmorzem entaulats a la Pobla de Segur, també amb insuficient consciència de la brevetat del dia hivernal, i continuem per

la carretera (sinuosa i estreta, però enquitranada) fins a Ortoneda (o Hortonedà, a gust de cadascú, pel que es veu), a 980 m. Aquí estava previst deixar els cotxes, però per guanyar temps al curt dia vam continuar un quilòmetre més per pista en relativament bon estat, fins a una corba on es podien deixar còmodament els cotxes.

Ja eren prop d'1/4 d'11! Aquí començava el camí a peu i gairebé de seguida deixàvem la pista i ens enfilàvem per un antic sender, de vegades amb bons marges de pedra, encara que desgastats pels anys; el sender puja més o menys paral·lel al barranc de la Llau de Segan, pel seu costat dret. Cap a les 11 el sender moria en arribar a unes feixes que ja fa dies que van donar la seva darrera collita. A partir d'aquí el camí cal intuir-lo, però

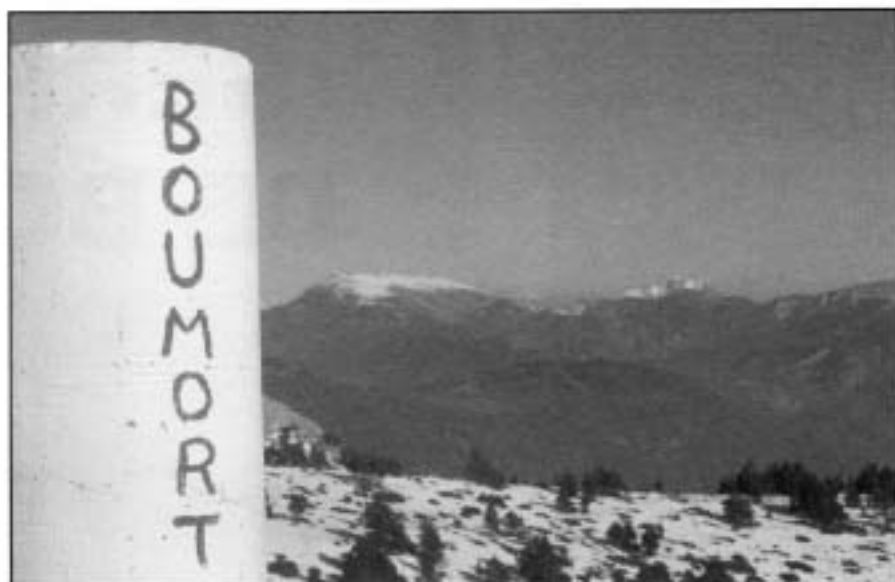

A prop de les bordes de Segan. Foto: Arcadi Pejuan

amb l'ajuda d'alguna fita no és difícil si es continua paral·lelament al barranc i pujant lleugerament. A 2/4 de 12 arribem a les Bordes de Segan, en procés d'enrunament, i canviem de direcció, allunyant-nos del barranc muntanya amunt fins a la carena. Aquí ja es veu la "propera estació", l'ermita de Sant Cristòfol de Segan, al mateix nivell en què estem. Cap allà, doncs, seguint un corriol imaginari per feixes ermes sense perdre altura. L'ermita: "petita i bonica" com diu la cançó, i amb una porta fàcil d'obrir. Bona vista ja des d'aquí, que inclou la torre de Perauba al peu d'un cingle (misteri: què hi fa allí perduda una torre de defensa o de guaita?).

A partir d'aquí, a 1/4 d'1, comencem a pujar per la carena primer de la serra de la Travessa i a continuació per la de la serra de Boumort. El camí imaginari (sempre per la carena) s'endinsa en el bosc. Ja fa estona que hem trobat la primera neu, al principi en quantitats molt discretes; però ara cada cop n'hi ha més i, al final, no hi ha cap més remei que posar-se les raquetes. Pujant, pujant, a 1/4 de 4 de la tarda arribem al Cap de Boumort (2.077 m).

Una bona vista acompanya el dinar: sol a damunt nostre, i la visió de la boira que cobreix la

El Cadí i el Pedraforca des del Cap de Boumort. Foto: Arcadi Pejuan

conca de Tremp i que vessa a través dels estrets passos de Terradets i Mont-rebei i de l'ample pas a l'indret del coll de Comiols, inundant tota la plana de les terres de Lleida, fins on pot arribar la vista. Cap a l'altre cantó, en canvi, tot el Pirineu, català i aragonès, nevat i clar, precedit del Prepirineu amb el Cadí i el Pedraforca en primer terme.

Però algú ha d'apel·lar per enèsim cop a la consciència que el dia és encara curt, i aquest cop sí que té èxit (a 3/4 de 4 tocats), potser perquè tothom pot veure que el sol es va acostant perillosament cada minut més a l'horitzó de la serra de Carreu. Si

hem estat 5 hores per pujar, ara baixem en només 2 1/2 hores, pel mateix camí, sense parades, amb alguna drecera (sense passar per l'ermita), perseguits pel capvespre amenaçador i amb la força de la gravetat ara a favor nostre. Arribem, per tant, als cotxes a 2/4 de 7 de la tarda (o del vespre?) i més d'un s'ha de canviar el calçat una mica a les palmes o amb l'ajut de la llum interior del cotxe. Era fosc, però les imatges del Pirineu, del Prepirineu i de la plana, guarnides de sol, neu i boira, encara tardarien una mica en apagar-se a dins d'un.

Arcadi Pejuan

Dinar al Cap de Boumort. Foto: Arcadi Pejuan

SERRA D'IRTA BAIX MAESTRAT

Tipus de sortida: Baixa muntanya, cap dificultat tècnica.

Durada: Unes cinc hores d'itinerari (sense parades).

A l'anada haurem de deixar un cotxe a Santa Magdalena de Pulpis, en arribar de la caminada aquest cotxe servirà per transportar els conductors a recollir els cotxes al punt de sortida, l'ermita de Santa Llúcia i Sant Benet.

Es tracta d'una sortida de baixa muntanya a la Serra d'Irta al Baix Maestrat, serra que és paral·lela al mar, envoltada pel pla de Vinaròs-Benicarló, per la vall d'Alcalà i per la ribera de Torreblanca. Es troba ben bé al límit de la pressió urbanística. És

Vista de l'ermita de Santa Llúcia i Sant Benet. Foto: Natí Salvadó

un parc natural. Sorprèn. Ens sorprèn poder fer una caminada prou

tranquil·la a prop del mar, ai l'as!, i ens desespera que només es conservin uns pocs espais d'un litoral on hi regna l'imperi de la totxana, el ciment i els promotors.

L'itinerari que hem escollit va per dalt de la carena i permet gaudir de boniques vistes del mar, del Maestrat, del Castell de Xibert, del Far d'Alcossebre, de Peníscola; amb un dia clar, com el que ens va fer el diumenge dia 19 de febrer, es veuen les illes Columbretes, el Penyagolosa, i grans camps rosats d'ametllers florits.

La caminada és relativament llarga però sense cap complicació. Una de les coses que la fa especialment agradable, a banda del contrast del mar, la munta-

La torre d'Ebrí. Foto: Natí Salvadó

nya i la plana, és que davant nostre anem veient les ondulacions del sender que va per la carena a llarga distància. El camí que anirem fent. La vegetació del paisatge ens és molt familiar, marga llons, mata, farigoles, romaní, ...

Iniciem la caminada a l'ermita de Santa Llúcia i Sant Benet, del segle XVIII, (350m), a Alcossebre. Des d'aquí, a tocar de l'aparcament de cotxes, enfilem per un sender que ens porta a la carena.

Bona part d'itinerari el fem seguint senyals de PR. Anem resseguint la carena passant per la Torre d'Ebrí (antiga torre de guaita), el pic de Campanilles (572m), que és el pic més alt del Parc Natural, el Coll de la Palma, la Mallada de la Rabosa, llavors se-

Vista de la carena de la serra d'Irta. Foto: Nati Salvadó

guim un tram per una pista i agafem un sender que ens porta fins al Castell de Pulpis. A mesura que

anem apropant-nos al castell de Pulpis, d'origen medieval, ens adonem de la presència d'un cavaller.

És evident que els vuit que anem no fem cara de promotors, així el cavaller (d'uns deu anys d'edat amb espasa, gran escut de cartó i capa vermella) ens deixa passar sense cap resistència. Des del castell baixem cap al poble per un sender que va per un barranc ombrívol i arriba cap a la plana, a Santa Magdalena de Pulpis, per camps d'olivers, garrofers, ametllers avui florits (en el seu màxim esclat) i tarongers.

Nati Salvadó
19 febrer 2006

Una vista de Peniscola des de la serra.. Foto: Nati Salvadó

Xurreria

VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria

VILANOVA I LA GELTRU

Xurreria

VILANOVA I LA GELTRU

PICS DE CASAMANYA

(ANDORRA)

Flanquejats per les valls de Canillo i d'Ordino, amb els seus corresponents corrents hídrics de la Valira d'Orient per una banda i la Valira del Nord o d'Ordino per l'altra, s'aixequen els pics de Casamanya damunt d'una serralada, la qual arrenca des del pic de la Sarrera, al llindar de l'Ariège i segueix de nord a sud fins a la darrera elevació, el petit pic de Padem, just sobre de les Escaldes i Engordany. Assolir aquests cims eren l'objectiu principal de la sortida al Principat d'Andorra, que el 8 i 9 d'octubre de 2005, la Secció de Senders havia programat com a excursió col·lectiva d'inici del curs 2005 – 2006.

Però, - i sempre hi ha un però... - el divendres abans de la sortida, al local de la Talaia tot eren especulacions, que si era molt difícil, que si hi hauria neu, que si el

costat nord era una paret vertical, que si continuàvem per la carena fins al segon pic era molt complicat, etc. etc. Només faltava que algú portés unes imatges d'Internet perquè la sensació de risc es magnifiqués per alguns, mentre d'altres opinaven que allò era senzillament un "cim de vaques". Només faltava saber, que si bé la logística d'allotjament i transport estava ben resolta - com sempre -, no hi hauria el pastor per guiar tantes ovelles d'aquella excursió multitudinària per assolir els cobejats cims del Casamanya de 2.702 i 2.709 m, respectivament, el sud i el nord, unes alçades donades pels mapes de l'Editorial Alpina, que no quadraven amb el que ofería el relat de la Talaia, que era de 2.740 i 2.752 m. Però cal dir que el relat que es lliurava als participants preveia fer la travessada completa des del coll

d'Ordino al coll d'Arenes, previ pas pels cims, i continuar fins trobar l'autocar que ens tornaria a l'hotel. Veurem com va anar.

En tot cas tornem a l'inici de l'excursió, i el dissabte, un cop embarcats dalt dels autocars, amb un viatge sense cap pressa i prèvia parada a Ponts per esmorzar, fariem cap finalment a l'hotel Oros, a l'andorrana parròquia d'Encamp. Un cop situats allò ja fou el campiqui-pugui i després de dinar, mentre alguns decidiren baixar cap a Andorra la Vella - tot esgrimint la Visa - a fer les transaccions comercials que les temptadores botigues del Principat oferien als passavolants vilanovins, altres visitaven el casc antic - molt restaurat - d'Encamp, i alguna de les colles, tot passejant per la urbanitzada lleira de la Valira, s'arribarien, després d'una bona pujada, fins a l'enlairada esglesiola romànica de Sant Romà de les Bons, un excel·lent mirador damunt del poble i d'aquella encaixonada vall. A la nit, després de sopar, tornem a estirar les cames per ajudar a pair l'estómac ple, però en vistes que per aquells carrers ja no hi havia ningú, després de fer quatre tombs de seguida cap a dormir, que l'endemà hi havia matines.

Després d'un ràpid esmorzar, els autocars, en dues tandes - hi hagué una colla que feren turisme al Pas de la Casa - descarregarien el personal després d'una retorçada carretera al coll d'Ordino, just al costat d'on surt l'itinerari que puja fins al cim. Ens saludà un cel blavíssim, sense ni un núvol, men-

Pujant des del coll d'Ordino. Foto: Josep Blanes

tre el sol, que ja feia una estona que havia emergit, anava dibuixant cada vegada amb més força una panoràmica excepcional de muntanyes i valls. Era qüestió de treure's la mandra del damunt i començar la pujada.

El primer tros el seguiríem per dins d'un bosquet de pi negre, pins que, a mesura que el camí s'enlairava, eren més esclarissats, tot veient com aquella llarga i feixuga comitiva remuntava un costerut llom folrat d'herbei ressec i seguint uns inacabables senderons que ens faran arribar, primer a la Collada de les Vaques i una estona més tard – o 200 m de desnivell – fins els Llosers de Naudí, on per sentit comú tothom es parava a reposar un instant. Des d'aquesta carena divisàvem ja a banda i banda un bon estol de cims coneguts i també, davant nostre, el des d'aquí arrodonit cim del Casamanya Sud, que per aconseguir-lo faltaven més de 400 metres.

Bufant, amb paciència i amb bon pas, gairebé tothom superà el desnivell i arribà al primer cim. Mica en mica s'anirien incorporant a aquella fita els que faltaven i els que havien vingut amb el segon autocar. Tothom cansat però content, ja que bé valia la pena un esforç per gaudir d'aquella immensa panoràmica. I les màquines fotogràfiques enregistraven una mu-

La cresta nord del Casamanya. Foto: Josep Blanes

nió d'imatges d'aquella volta d'horitzó.

Des d'aquí, en direcció nord, teníem a l'altra banda però a la mateixa carena, cims significatius com l'Estanyó i el Pic de la Serrera, mentre al NE destaquen les puntes del Sisqueró i de l'Escobes, si mirem cap al NO, damunt l'estació d'esquí d'Ordino-Arcalis sobresurt el pic de Tristaina, que molts recordaran per la seva ascensió del 40è aniversari de la Talaia, i més cap a ponent, després del Medacorba, davant seu i damunt l'estació d'esquí de l'Arinsal, surt el Pic Alt de la Coma Pedrosa, el qual, amb els seus 2.946 m, és el cim més alt en territori andorrà.

Tots aquests cims ostentaven en les seves canals les restes de les primeres nevades pirinenques, la qual cosa es podia confirmar de seguida, només donant una ullada a l'acinglerada banda nord del nostre Casamanya, i que mostrava aquell vessant totalment blanc, mentre que per on havíem pujat pel costat del sol amb prou feines veíem alguna clapeta de neu.

Bé, ara tocava fer-se la foto de rigor dalt d'aquest cim, i feina hi hagué per concentrar aquells 56 o més muntanyencs, perquè alguns ja frisaven per marxar. Va, rieu tots ! dieu 33 ! clic ! i una altre, clic ! espereu-vos, que hi ha algú més que vol immortalitzar aquest moment ! Clic ! Clic ! i prou ! I aquell amuntegament de gent es desgavella.

Mentrestant, els més impacients ja començaven a caminar. Però, ai las ! l'excursió estava dividida, sobretot en haver decidit dues opcions: la meitat, més o menys, volien tornar cap al coll d'Ordino després d'haver fet només el primer cim, on ja havien concertat que els esperaria l'autocar, i que amb allò ja en tenien prou. Però l'altra colla, els més agosarats i potser més experts es decantarien per fer el recorregut previst (ningú no sabia com era aquell tros), tot i que es reconeixia alguna dificultat de baixada, i on alguns novells també

Camí del segon pic del Casamanya. Foto: Josep Blanes

La baixada cap el coll d'Arenes. Foto: Josep Blanes

s'havien afegit. Em vaig afegir a aquests darrers, mentre la meua dona amb un "a mi no m'emboliquis" deixava clar que es decantava per l'altra opció.

Tothom flanquejant molt a prop de la carena, passem pel pic del Mig, i de seguida fins a concentrar-nos al Pic nord de Casamanya, on no va faltar la foto de grup dels 32 i escaig que havien arribat fins a aquella fita, per seguir, des d'allí, davallant suaument per una ampla carena plana totalment però amb algunes roques aïllades, erosionades i cantelludes, que gairebé suggerien un paisatge lunar. Al final d'aquesta plana, l'itinerari baixava sobtadament entre roques i moltes restes de la nevada que aquí es trobava a la banda obaga, i continuava per un ample torrent molt inclinat en forma de caòtic pedruscall, tot amaniit d'un polsim gebrat que en algun tros feia augmentar la inseguretat, tant per poder reliscar com per fer rodolar pedres que caiguessin als que anaven davant.

Durant una llarga estona molts estigueren amb l'ai al cor i fins que no arribàrem a la part baixa aquell seguici, que s'havia allargassat molt, estava força tens. Finalment fariem cap al coll d'Arenes, on quasi ningú no s'esperà i tothom tirà avall per un inacabable sender fins arribar al revolt de la carretera de Canillo, prop de la borda del

Jarca, on finalment un dels autocars ens tornà exhausts a l'hotel d'Encamp.

Dutxar-se, dinar, recollir i marxar cap a Vilanova. Jo penso que ara la resta de l'excursió evidentment ja no té història. Però sí que penso que en aquesta ocasió i amb aquest final, diem-ne feliç, sí que cal fer alguna reflexió a l'entorn d'aquestes excursions on es planten 50 o 60 excursionistes dalt d'un cim d'alta muntanya, moltes vegades sense saber si tothom té l'experiència necessària i sí com a mínim assumeix el risc que això comporta, donat que no és igual circular per un tranquil camí de GR que anar per una carena, per exemple en una sobtada tempesta d'alta muntanya, on es pot canviar radicalment la situació de risc i passar

a la de perill imminent, o simplement fer recaure a tot el grup, per nombrós que sigui, la tasca d'un salvament a l'alta muntanya, quan pertoca a equips especialitzats que des d'aquells indrets i d'aquelles alçades moltes vegades són difícils de localitzar.

Evidentment, estic tractant de fer una reflexió en el cas de sorgir problemes o dificultats, quan per altra banda podem dir que amb la quantitat de cims amb assistència multitudinària que s'han assolit, no coneixem que mai s'hagi donat el cas de situació d'emergència. Potser això vol dir, tot plegat, que som o molt experts o és que tenim molta sort.

Crec que caldria fer una racionalització d'aquest tipus de macro-sortides d'alta muntanya, garantint que s'assumeixi l'experiència pròpia i la responsabilitat, i no pugui passar que en alguna ocasió aparegui algun passerell que creu que va a una excursió de costellada. I que consti que aquestes sortides a l'alta muntanya socialment són interessants, es fa caliu i la gent treu noves experiències d'aquestes pujades als cims i a més també li agrada que li organitzin tot, però també hem vist com algun organitzador ha sortit rebotat perquè molts dels assistents no assumeixen les seves responsabilitats o no fan servir el sentit comú.

Josep Blanes
Encamp, tardor de 2005

Part del grup a dalt del primer cim del Casamanya. Foto: Josep Blanes

SANT VICENÇ DELS HORTS - ERMITA DE BRUGUERS

21a etapa: Sant Vicenç dels Horts – Pla de les Bruixes – Sant Climent de Llobregat – Can Amat – Ermita de Bruquers; ~15,5 km; participants: 74; 20 de novembre de 2005.

Aquesta etapa transcorre des del Baix Llobregat fins al Parc Natural del Garraf. La principal característica del recorregut és la frondosa vegetació, amb trams de bosc de pi blanc, vinyes i cirerers.

La sortida de Vilanova va ser de bon matí, a les set, i abans de tres quarts de vuit ja érem a Sant Vicenç dels Horts, on vam començar una recerca desesperada de bars per poder esmorzar amb una certa comoditat. Només en vam trobar dos o tres oberts a aquestes hores del matí d'un diumenge, i que no donaven a l'abast per atendre tota la colla d'excur-

sionistes.

A dos quarts de nou, hora prevista, iniciàvem la caminada pels carrers de Sant Vicenç. Després d'alguna errada sense importància, vam aconseguir sortir de la població seguint un camí paral·lel a la línia fèrria dels Ferrocarrils de la Generalitat. Després de vint minuts a través de pistes arribàvem a la Urbanització de Sant Roc, que es travessava fins que es prenia un camí carreter a l'esquerra, tancat per una cadena, i que estava envoltat de cirerers.

El GR-92 continuava per una pista del vessant est de la muntanya, amb unes vistes panoràmiques de tot el delta del Llobregat, fins arribar al Coll del Pla de les Bruixes, una cruïlla de camins, on vam fer el primer reagrupament, que va ser aprofitat

per menjar alguns fruits secs per recuperar les forces perdudes en les pujades.

Cap a les deu, reiniciàvem la caminada per una pista a l'esquerra, que vam seguir uns cinc minuts fins a la Urbanització Celsalpina. Sortint pel carrer Progrés, es prenia un camí a l'esquerra que ens conduiria fins al Coll de Querol, un quart d'hora més tard. És la unió dels termes de Sant Climent de Llobregat, Santa Coloma de Cervelló i Torrelles de Llobregat. En aquesta cruïlla de camins, cal prendre la pista de l'esquerra amb una forta baixada per arribar a Sant Climent.

Vam fer un reagrupament a la Plaça de Francesc Macià, que s'havia convertit provisionalment en l'arribada d'una cursa que havia començat unes hores abans, i curiosament part del seu recorregut coincidia amb el GR-92, per tant hi havia una certa inquietud per si podríem continuar caminant. La policia local ens va informar que ja havien passat per aquest camí i que teníem via lliure.

Abans de seguir la ruta vam contemplar com arribaven els corredors extenuats i com eren recompensats amb una llesca de pa amb cansalada. A la nostra entitat ningú no ha pensat en aquesta gratificació a l'hora d'acabar una etapa.

A les onze sortíem de Sant Climent pel carrer de l'Església i pel Camí del Cementiri, on vam trobar alguns corredors desorientats i tristos (no sabem si tindri-

El cementiri de Sant Climent. Foto: Pere Fernández

en dret al pa amb la cansalada)
recollits per la policia local.

Disset minuts més tard,
travessàvem la Riera de Salom, i
per camins estrets vam arribar a
una pista que conduïa fins a la
Collada de can Bori, de la qual
només resten les runes. Aleshores
vam agafar la pista de la dreta,
que puja, i després baixa fins
a la Riera de Sant Llorenç, en una
mitja hora. Una mica més endavant
es trobava Can Amat, on vam
fer un altre reagrupament, que va
permetre fotografiar aquest indret
idíl·lic, amb cases senyorials que
no resisteixen massa dignament
el pas del temps. Era un lloc amb
una gran vegetació i un gran silenci
que un gos bordador destorbava
de manera impertinent. El descans
es va allargar; ja feia tres hores
que caminàvem i el cansament
era patent. Tots buscàvem una
pedra o un banc per seure.

Ja només faltava l'últim tram,
que era pujada. Primer una pista
fins a la Font del Miracle, mig
amagada per la vegetació, i des-

Can Amat. Foto: Pere Fernández

prés un camí, de fort pendent, fins
a l'ermita de Bruguers, a la qual
arribarem a la una. Aquesta es-
glésia va ser construïda al segle
XIII, l'absis romànic; i al segle XVI,
el cor i la portalada gòticorenai-
xentista. La major part de la colla
volia una foto amb l'ermita de
fons, malgrat que hi havia poca
llum perquè el cel estava comple-

tament ennuvolat.

Després vam pujar als
autocars i a les dues ja érem a la
Plaça de l'Estació. Tots ràpidament
agafàrem les motxilles per
marxar a casa, dutxar-se i dinar.
Fins a la propera!

Jaume Esteban

L'ermita de Bruguers. Foto: Arxíu

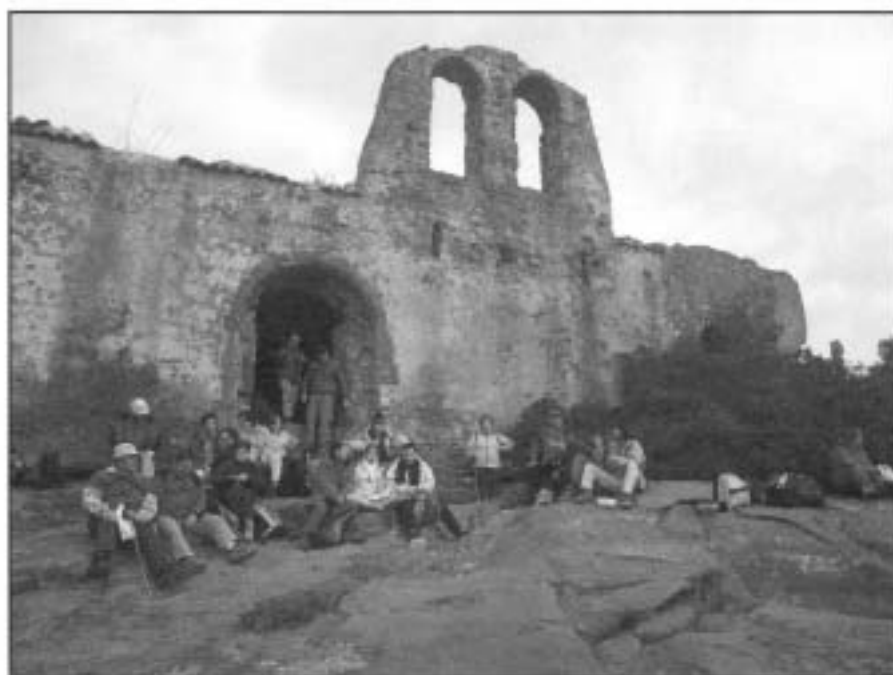
BRUGUERS - GARRAF

22a etapa: Ermita de Bruguers - Castell d'Eramprunyà - La Morella - La Pleta - Garraf; ~15,5 km; participants: 74; 18 de desembre de 2005.

Aquest tram de GR-92 transcorre per un paisatge que, malgrat que ens és geogràficament proper, ens el fan llunyà els canvis que el territori ha sofert en poc temps.

El trajecte va ser pel Garraf, zona que com Karst, Carranza o Carrara, té força fenòmens càrstics, i sembla que aquests noms de lloc tenen una relació amb una arrel indoeuropea comú que designaria aquest tipus de rocam.

A l'inici de la caminada des de l'ermita de Bruguers, tots vam

Esmorçant al castell d'Eramprunyà. Foto: Ernest Perera

anar a veure i fotografiar la roca foradada que ens feia de nexa

amb el tram anterior.

Al castell d'Eramprunyà hi vam esmorzar, ara és una pila de ruïnes, encara que fou part del sistema defensiu de la frontera entre Al-Andalus i l'Imperi Carolíngi, i va arribar a controlar els actuals territoris de Gavà, Begues, Castelldefels, Sant Climent de Llobregat, Viladecans i una part de Sant Boi de Llobregat.

Allà mateix hi ha l'ermita de Sant Miquel, voltada de tombes antropomorfes com Sant Miquel d'Olèrdola, indrets dedicats a l'arcàngel, com tants altres llocs encimbellats que els clàssics dedicaven a Mercuri, un déu que també té ales i també és missatger del poder del cel.

Després els nostres passos van anar cap a la Morella per obtenir la visió panoràmica de tota

Dalt de la Morella. Foto: Agustí Poch

la comarca, i també cap a veure rasclers, dolines, boques d'avenc i margallons, per tenir la impressió de la textura del terreny.

Travessar aquests terrenys ens va fer recordar anècdotes com ara, quan fa anys, amb riure adolescent, ens feia tanta gràcia que un ratpenat es digués "pipistrellus", i te'l poguessis trobar de cara en alguna gatera, amb l'ensurt corresponent.

Al Garraf nasqué l'espeleologia catalana ja fa més d'un segle quan al 1896 Norbert Font i Sagué, lligat d'una corda, de cànem encara, baixà a l'avenc de Can Sadurní, a Begues, seguint aquelles estranyes aficions d'En Martel, el de la revista Spelunca.

Ben entès que si bé obtenir una impressió panoràmica, i del terreny en ell mateix, era la nostra intenció, ens vam trobar també l'abocador de la vall d'En Joan, que empastifa la Falconera (un recurs hídric que estarà contaminat cent anys), i també vam trobar les pedreres, com ferides monstruoses del paisatge.

Ai les pedreres! que, lluny d'extingir-se en acabar el segle XX, sembla que en tindrem per estona i in crescendo.

De vegades crec que l'objectiu deu ser aplanar la munta-

L'autor meditant al cim de la Morella. Foto: Agustí Poch

nya per fer de Valcarca una urbanització, i de tot el massís si els hi convé, ara que ja no tindrem ni la platja llarga.

Encara que el dia no era massa clar, el paisatge es podia veure prou bé, i apreciar el mar i la plana amb força detall.

A la Pleta vam fer aturada i vam poder veure l'interessant mecanisme de la torre cònica de la cisterna, que permet veure'n el nivell de l'aigua.

La vella masia allotja l'oficina d'informació del Parc del Garraf, edifici atribuït a l'arquitecte

te modernista Francesc Berenguer i Mestres. Bastit l'any 1894, fou antic pavelló de caça de la família Güell, i després destinada a la ramaderia, d'on probablement li ve el nom de pleta, nom del tancat que, davant la casa, servia per recollir-hi el bestiar.

Al final de la caminada vam arribar al poble de Garraf accedint-hi des d'una posició elevada que permetia veure el petit port gairebé des de sobre. Com una maqueta.

El poble és agradable i té la famosa construcció del celler dels Güell que construí en Gaudí i el mateix Francesc Berenguer arquitecte de la pleta.

Des de Garraf vam tornar en autocar a Vilanova no sense una anècdota que ens va tenir una estona desconcertats: en arribar a l'autocar que ens havia de tornar a casa vam constatar que no era el mateix que ens havia dut i totes les coses que hi havíem deixat a dintre per a la tornada no hi eren. Ens les van dur a l'arribada amb un cotxe i no hi va haver més complicacions.

Miquel Fasius

La cisterna de la Pleta. Foto: Agustí Poch

TORNAR A L'ERAMPRUNYÀ

Feia, ai las!, una pila d'anys que havia pujat al castell d'Eramprunyà, prop de cinquanta, i no hi havia tornat fins que, animat per uns amics (anava a escriure encoratjat, però trobo que tampoc no n'hi ha per tant), vaig afegir-me a la colla de senderistes que anaven a fer el fragment del GR-92 que transcorre entre l'ermita de Bruguers i Garraf.

No era, aquesta, només una tornada a un lloc que havia conegut de molt jove; era també una tornada a l'activitat excursionista, i això comportava unes altres tornades: a sentir bategar el cor amb força per l'esforç físic, a administrar les forces, a alimentar-te amb un propòsit ben definit de mantenir la capacitat física, a posar a prova aquesta capacitat, a experimentar una fatiga paradoxalment satisfactòria, a gaudir

dels horitzons amplis i de la percepció sensorial de la natura...

Són coses a les quals no donem gaire importància mentre som joves i podem experimentar-les habitualment; però quan fa anys que no les has sentides, quan el pes dels anys (i en el meu cas no és el dels quilos, us ho puc assegurar), la pèrdua de forma física i la manca d'entrenament fa que les articulacions entrin en una situació propera al gripatge i el cor et digui que ja no és el que era, tornar a viure-les és una experiència francament recomanable. Tot i que, em cal dir-ho, aquesta tornada a les caminades la vaig fer amb una certa prevenció: com aniria, la cosa?; ho pagaria, físicament?; podria mantenir el ritme de la caminada, tot tenint en compte que anava a afegir-me a un grup habituat a aquestes sor-

tides?; quants dies estaria cruixit? Sorprenentment per mi, vaig poder mantenir un bon ritme i només vaig sentir-me fatigat el mateix dia de la sortida; l'endemà a penes vaig notar algun cruiximent (agulletes, solem dir). I això va comportar una altra tornada: la del contentament d'haver lluitat contra tu mateix (poquet, eh, tampoc no cal exagerar) i haver-te'n sortit.

També va tornar al meu esperit la capacitat de sorprendre'm, que em pensava que havia perdut. Realment, el motiu de la sorpresa, ben considerat, era nemi, ningú no se sorprèn del fet que els pobles creixin. Però jo vaig quedar-me gairebé astorat quan vaig veure, conforme l'autocar que ens duia a l'ermita de Bruguers hi feia cap, com havia crescut Gavà des dels llunyans anys de la meua joventesa. En el meu record, aquella extensió incabable d'edificis de varies plantes era un seguit de camps on abundaven els garrofers; em venien al cap les imatges, segurament modificades idealment, d'una vila molt petita, que deixaves enrere gairebé sense ni adonar-te a penes havies sortit de l'estació del tren i enfilat el camí del castell d'Eramprunyà.

Les coses són com són, però, i no cal donar-hi voltes. I tanco aquí aquestes impressions, que ja ha arribat la Núria i podem marxar.

Jordi Perera

Castell de l'Eramprunyà. Foto: Arxiu

GARRAF-SITGES

23a etapa: Garraf – Can Lluçà – Campdàsens – Vallcarca – Ermita de la Trinitat – Sitges; ~15,5 km; participants: 34; 8 de gener de 2006.

Quin dia! Feia fred i plouia. Quin humor! Això últim, em deien els meus avis quan feia un temps rúfol i algú sortia per gust. No us ho creureu, però no vaig dubtar a sortir d'excursió. Vaig mirar si plouia i en veure-ho vaig agafar el paraigües. El paraigües és, crec, la millor forma d'anar d'excursió si plou de forma ordenada i sense vent ni coses rares.

Arribada a l'estació i sortida ràpida, de poca gent. Diuen que algú ha arribat a dir que aquesta ha sigut <<la sortida dels valents>> (?)

La sortida fou una mica estranya; començàvem a l'estació de tren, compràvem els bitllets de 10 en 10 persones, (o com alguns deien des de 5 en 5?), ... La qüestió dels bitllets es deguda al fet que els <<bonotrens>> són de 10 viatges. Finalment es feu en grups de 10, algú va quedar escarser. Els vidres del tren ens anaven indicant que la pluja no era forta però no parava.

Arribada a Garraf. Quasi fosc, però no plouia! Alguna gota escadussera i res més.

La sensació de fresca fou forta. El caminar ens estimulava i anàrem per feina. De forma quasi adelerada es començà a pujar cap al castell, bé, a les runes del castell. Deixàrem un carrer cos-

terut, giràrem en pla i al final començava el camí terrer i la pujada que és forta i amb giragonses. Es va anant fent de dia, la llum fou cada vegada més forta, passà de gairebé fosc a clar en pocs minuts.

Èrem al peu del castell, el camí girà a l'esquerra i s'obria de cop la vall cap a la dreta, amb una pedrera, molt gran. Aquesta desgracia una mica el paisatge. El camí d'aquesta zona es pla i bonic, vorejat de mates i arbustos i algun pi. Al fons s'hi veu algun grup de pins més o menys gran que tanca la vall. El camí és format per marges de pedra seca ben conservats. Algunes zones s'ha esfondrat, però permet passar-hi bé. Pujant en ziga-zaga i entre els pins, veiérem can Lluçà.

Per arribar-hi s'ha de tra-

vessar un petit camp que trenca el camí. L'havien llaurat i el fang se'n enganxava a les sabates. El fang pesa i tothom mirava de treure-se'l de les sabates amb les herbes i pedres del camí. Passàrem entre petits camps i vinyes i ja fórem a can Lluçà. Agrupament i de seguida a triscar de nou.

El camí fa un petit coll i en arribar-hi es poden veure varies masies, entre elles Campdàsens i can Amell. El camí, asfaltat, des de can Lluçà ens hi porta. A banda i banda hi ha un rocallam característic del Garraf, rasclers i forats.

Entrem a Campdàsens i esmorzem. Ens intriguen algunes coses: Els ocells, en gàbia, els testos amb cactus i uns arbres petits florits. Ens hi acostem i ... són de plàstic! Tan bonic que fan!

Arribant a la pista de can Lluçà. Foto: Josep Oliveira

Hem caigut en el parany de creure que el natural és més bonic que l'artificial. Alguns parlaren amb la masovera de Campdàsens que em sembla que els comentà els anys que feia d'estada allí i el soroll de les pedreres, barrinades i camions, que són a tocar malgrat quasi no es vegin, al ser diumenge res d'allò funcionava, no sentíem els sorolls. Seguïrem, acabat el refrigeri, passarem per can Amat. Hi havia gent, sembla que eren caçadors fent-se l'esmorzar.

Se'ns obrí la vall "Carca". El ciment ha donat un color estrany a les roques. Vallcarca és àmplia però em fa la sensació de tota plena per la fàbrica de ciment. Baixarem per les corbes de la carretera i ens acostarem a l'autopista i es posà a ploure no massa fort. Obrirem paraigües per poca estona.

Després de passar el pont de l'autopista parà instantàniament de ploure. Algú digué que això era una porta astral, de misteri, d'una altra dimensió, ... quina pooooor! I quina sort que deixà de ploure! Seguïrem al costat de les cintes de transport de les roques ja triturades. Que, per cert, aquestes cintes van a velocitat bastant ràpida. Tot i ser diumenge, a ple rendiment?

Travessarem la part baixa de la vall. Hi ha una gran rotonda. Seguïrem cap a l'altre vessant on queden les restes de les cases dels treballadors i, em sembla, de l'escola. Encara hi viuen algunes famílies? Ens fa la sensació que sí. No hi vam veure ningú, però tal com veiérem les cases en bon estat, no diré que perfecte però sí "conservadet", s'ha de concloure que són ocupades. Pujarem cap a l'ermita de la Trinitat. En arribar a dalt, després d'una forta pujada, començà a ploure i a fer vent.

Aquí els elements se'ns posaren en contra. Les instal·lacions de l'ermita serviren d'aixopluc. Hi hagué reagrupament i

Campdàsens. Foto: Josep Olivella

parada d'una estona per si parava de ploure, ja que semblava que volia caure aigua en força. No parà, però decaigué i ens endinsàrem cap al massís, en direcció cap a Sitges. El camí, si el coneixeu, puja suaument i és ample. En algun tros la pujada augmenta. No parava de fer xim-xim i una mica de vent. Arribarem a unes antenes, i el camí començà a baixar.

Deixarem el camí ample per l'esquerra i ens endinsarem cap a unes pinedes que si no hagués plogut haguessin sigut molt més agradables. Feia una pluja no molt forta però persistent, arribà a caure aigua amb gotes grosses o calamarsa molt fina. Picava la tela dels paraigües. El camí és estret i sinuós, amb pujades i baixades suaus fins arribar a uns dipòsits d'aigua de Sitges.

Sitges ja el vèiem de cua d'ull, això vol dir, que vèiem les cases de l'extrem de la urbanització de l'Aiguadolç a tocar la benzinera i el restaurant "El Molino", si no han canviat el nom.

L'últim tros, la baixada és forta i s'arriba a la urbanització de la Llevantina, en una "retomba" —com diu algú de Cubelles— on les cases, que es van veient, es mostren esplendoroses, els jardins i balconades, esplèndids. Aquí hi

ha grans famílies amb "duros" que els ensenyen en forma de "totxo". Un grup o més comença a comentar, enveja pura: que a mi no m'agrada una casa tan gran, que costa molt mantenir, i que si això i que si allò. La discussió s'havia d'acabar ja que la baixada es tornava forta i els grups s'estiraven per la baixada amb escales més o menys estretes. S'arribà a la carretera amb un grup de poca gent però molt estirada. Es travessà i s'arribà per l'Aiguadolç i el cementiri a Sitges. Un grup nombrós en féu una visita molt ràpida, al dit cementiri. Seguïrem per la platja de Sant Sebastià fins a dalt al baluard i allí es donà oficiósament per acabada la sortida. Encara ens quedà anar a l'estació. Els grups se separaren i es reagruparen segons els bitllets de tren. Finalment, després d'un "intríngulis" amb la màquina marcadora de bitllets que no volia funcionar i es va "menjar" un tiquet col·lectiu, es va aconseguir un nou bitllet i arribar a Vilanova sense pluja.

Josep Olivella

SENDER DEL MEDITERRANI, GR-92-24a ETAPA: VILANOVA I LA GELTRÚ

24a etapa: Vilanova i la Geltrú – Puigmoltó – Can Girona del Camí – Mare de Déu de Gràcia – Vilanova; ~13 km; participants: 93; 5 de febrer de 2006.

Després de fer 23 etapes (més una passejada extra per les Gavarres) i de caminar gairebé 380 km dels 580 que té el GR-92 al seu pas per Catalunya, finalment arribarem a Vilanova i la Geltrú! Bé, de fet només arribarem "quasi" a Vilanova perquè el dia de la gran remullada acabarem a la veïna vila de Sitges.

Així doncs, d'acord amb la continuïtat del sender, aquesta etapa s'hagués hagut de començar a Sitges però com que també es volia fer acabar a Vilanova i el tram Sitges-Vilanova és relativament curt, la nostra inexistent Junta va decidir començar-la i acabar-la a la nostra vila. D'aquesta manera varem poder arribar a Vilanova tot seguint el GR-92, com

Caminant per la llera de la riera de Jafra. Foto: Agustí Poch

si vinguéssim de Sitges però sense haver-hi anat (quin embolic!); en definitiva, varem marejar una mica la perdiu per la plana garrafenca.

El fet de no dependre de cap mena de transport (ni auto-car ni tren) ens va permetre poder fer la concentració al bell mig de la Geltrú, al costat del castell. Allí, a dos quarts de nou del matí,

ens aplegarem els 93 senderistes controlats i alguns descontrolats juntament amb un grup de penedesencs, capitanejats pel Vicenç Carbonell, els quals ens varen acompanyar durant el tram inicial de la caminada.

El primer objectiu era arribar al bonic llogarret de Puigmoltó, situat prop de la veïna població de Sant Pere de Ribes, on era previst fer-hi l'esmorzar. Per arribar-hi seguirem un dels tradicionals camins que s'utilitzen per anar a Montserrat a peu des de Vilanova; aquest va pel costat de l'actual variant fins arribar als límits del bosc de Solers, passa a frec de la singular construcció de Can Xoriguera, travessa l'autopista i, tot seguit, baixa vers Puigmoltó i la masia del Carç.

Arribats a Puigmoltó no ens varem veure amb cor de trencar el tranquil silenci matinal del llogarret i férem la parada gastronòmica una mica més endavant, a tocar de la gran masia del Carç;

Arribant a can Girona del Camí. Foto: Agustí Poch

Apropant-nos al segon túnel. Foto: Agustí Poch

eren tres quarts de deu. Allí, els organitzadors (n'hi ha?), abans de gaudir del seu pisolabis varen haver de reconduir la colla de penedesencs esgarriats que, abandonats pel seu pastor i amb els papers mullats, havien seguit el nostre grup obeint un ancestral instint gregari.

Tot i que des de primera hora del matí el dia es presentava força assolellat, el gèlid vent que bufava de manera continua ens va obligar arrecerar-nos a la vora de qualsevol parapet que ens pogués protegir mínimament, ja fos natural (troncs d'oliveres) o artificial (marges o parets). Aquesta fredor ambiental també va fer que enllestíssim aviat els nostres afers gastronòmics i a un quart d'onze seguíem la marxa.

Poc després creuàvem novament l'autopista i ens situàvem al costat de la riera de Jafra per tal de seguir el seu curs. Tot just una setmana abans, en fer el reconeixement del camí, ens trobàrem que el llit d'aquesta riera baixava ple de banda a banda per la qual cosa fou impossible creuar-lo; ara tornava a estar en la seva condició natural, és a dir, més sec que un bacallà.

Així doncs, sense problemes aquàtics, vàrem seguir la ri-

era aigües avall creuant-la a gual un parell de vegades i fins i tot caminant un bon tros per la seva llera. D'aquesta manera, primer passàrem a frec d'un camp d'atterratge d'avions d'aeromodelisme (la qual cosa va comportar un cert risc pels vols rasants dels aparells) i, més endavant, passàrem pel costat de les desballestades instal·lacions de l'autòdrom de Terramar.

Poc abans de les onze del matí arribàvem a Can Girona del Camí, al peu de la carretera C-

31; allí ens reagrupàrem per poder pujar plegats vers el turó on s'aixequen les restes del castell de Miralpeix, la torre dels Avions i l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia. Tot i que estava previst fer una parada relativament llarga en aquest indret per poder gaudir de la magnífica panoràmica que s'ofereix des del turó, el fred vent que seguia bufant ens va foragitar amb rapidesa. La contrapartida fou que així tampoc tinguérem massa temps per veure les destrosses mediambientals i paisatgístiques que s'estan fent a la zona.

Tot seguit baixàrem fins al tercer túnel on enllaçàrem amb el GR-92 provinent de Sitges. Després d'un breu reagrupament continuàrem endavant pel camí de la costa, pel costat de la via. Malauradament, abans d'acabar l'etapa, no ens poguérem escapar de veure la depriment panoràmica que ofereix la ninoxolística urbanització dels Colls.

A tres quarts d'una s'arribava a l'ermita de Sant Cristòfol on vàrem acabar la passejada.

Agustí Poch
Febrer 2006

L'ermita de Sant Cristòfol. Foto: Agustí Poch

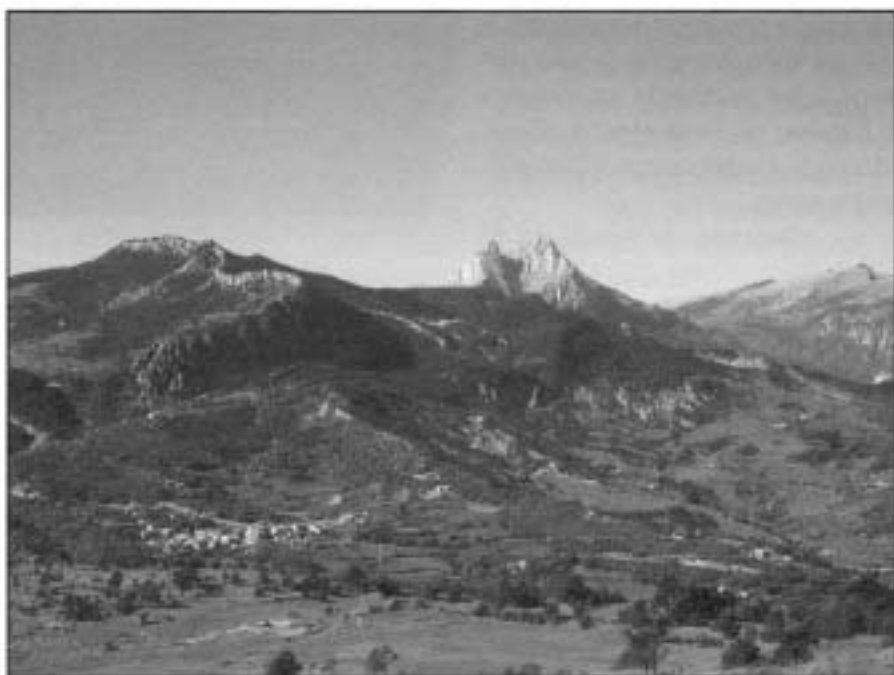
VALCEBRE

XLVIII SORTIDA CONEGUEM CATALUNYA

No és la primera vegada que des de casa nostra s'organitza una sortida de Tardor al Berguedà. I és que ens agrada d'allò més, aquesta comarca, sobretot en aquesta època.

En una anterior, des del Cicle Coneguem Catalunya, vàrem recórrer els indrets al voltant de Bagà i Grèixer, els Empe-drats, cap al Forat del Pendís, per cert sota una intensa pluja. En aquesta ocasió es va escollir una zona propera igualment atractiva: Valcebre, i per sort aquesta vegada el sol i el bon temps ens acompanyà tot el dia i poguérem gaudir plenament d'una panoràmica extraordinària sobre la comarca berguedana encara esquitxada pels colors de la tardor.

Coneixíem aquest recorregut des d'un llunyà 14 de maig

Panoràmica de Valcebre amb el Pedraforca al fons. Foto: Ernest Perera

de 1995 en què un reduït grup de la nostra entitat participà en la XIV Excursió i Aplec de Veterans de

Catalunya. Ja en aquell moment ens va agradar molt i més d'una vegada havíem pensat de tornar-hi. I així ha estat. Aprofitant doncs l'itinerari que la U.E. de Catalunya havia preparat per aquella ocasió, i després d'una sortida per comprovar novament recorregut i horari, vam decidir de penjar full de sortida i engrescar els nostres 'incondicionals' a participar-hi.

Un autocar ple a vessar sortia aquell matí de diumenge dia 6 de novembre cap a Valcebre. Després d'esmorzar escampats pels bars de la Colònia Rosal, repreníem el viatge cap a Valcebre, on va començar la caminada.

Un recorregut circular, diríem amable, no massa llarg ni pesat, que ens permeté conèixer llocs i paratges molts interessants: l'ermita de Santa Magdalena, el Pla de la Barromba, el

L'ermita de Sta. Magdalena. Foto: Ernest Perera

Tossal Issol i l'església de Sant Ramon, tot això amanit d'extenses zones de boixos i pineda cap al camí del coll de Fumanya i caminant arran de cingleres i espadats espectaculars d'on sortien diferents graus: de la Canaleta, dels Boigs, de les Granotes, amb impressionants vistes sobre la vall del Llobregat, el pantà de la Baells, la zona de Figols. Per la banda nord, sobretot des del Tossal Issol, a 1.327 m, podiem albirar sense cap impediment tota la vall de Vallcebre amb prats i conreus i les properes serralades d'Ensiya, el Pedraforca, Cadí, Moixerò, Puigllançada, Catllaràs, entre altres.

Després de l'església de Sant Ramon, en gairebé mitja hora ens plantàrem novament a Vallcebre, després de travessar el torrent de les Deus i el de la Baga, amb bastant cabal d'aigua i petits saltants. Un itinerari molt atractiu i reeixit.

Mentre els caminaires feien aquest recorregut, un petit grup optà pel vessant turístic de la sortida, i així es desplaçaren al proper Museu de les Mines de Cercs, cap a Sant Corneli – Figols, i varen fer una visita a aquest museu que fa conèixer el tipus de vida i funcionament d'una

El Tossal Issol. Foto: Ernest Perera

colònia minera de finals del s. XIX a Catalunya, mitjançant un petit recorregut de 450 m de la galeria amb vagoneta i posterior audiovisual sobre el tema.

Els mateixos, de nou un cop a Vallcebre i mentre esperaven que arribessin els caminaires, aprofitaren per veure l'exposició Milions d'Anys, situada a les Escoles Velles de Vallcebre, i on s'explica el treball dels paleontòlegs i s'hi pot veure un audiovisual amb imatges de les petjades fòssils del Coll de Fumanya, conjunt paleontològic, aquest, considerat

un dels jaciments més importants d'Europa amb restes fòssils de dinosaure del Cretaci Superior.

Reunits novament tots plegats, l'autocar ens traslladà, per una carretera amb arriscades i temeràries giragonses, al proper restaurant de cal Borni, situat en un punt elevat sobre la població, al costat de l'espectacular Mirador de Vallcebre, que va ser on vam anar a parar tots per estirar les cames i pair una mica l'àpat abundós de 'patates emascarades' de cal Borni, abans de tornar-nos a encabir a l'autocar que ens havia de portar a casa.

Una sortida, per l'opinió de la majoria dels participants, molt reeixida. Potser hi faltava una mica de color, llàstima que no s'hagués pogut fer un parell de setmanes abans, quan els colors de la tardor estaven en la seva plenitud. Amb tot, un recorregut sincerament recomanable, de 3 hores reals de caminada, un desnivell que no arriba als 300 metres des de Vallcebre al camí al Coll de Fumanya i amb una panoràmica fantàstica des de les cingleres i el Tossal Issol.

L'ermita de S. Ramon. Foto: Ernest Perera

Blanca Forgas
6 de novembre de 2005

LA TALAIA CURSA DE MUNTANYA

La més jove del circuit català

Amb la disputa, diumenge 27 de novembre, de la Talaia Cursa de Muntanya, una de les més joves del calendari català, es va posar punt i final a la temporada oficial de Curses de muntanya de la FEEC.

La cursa de muntanya, hereva de l'antic cross, és actualment organitzada per l'Agrupació Excursionista Talaia i pel Club Esportiu de Vilanova i la Geltrú, i amb dos anys de vida ha aconseguit integrar-se en el circuit de curses de muntanya coordinat per la FEEC. Per entrar en aquest circuit cal que les curses responguin a uns paràmetres fixats per la FEEC com és la distància mínima de 21 km, el desnivell acumulat i la tipologia de camins per on transcorre.

José Manuel Granadero (Els Xulius), i Mònica Ardid (Centre Excta. Abrera), s'han proclamat campions del Circuit.

La Talaia cursa de muntanya enguany plantejava un circuit molt atractiu i variat, amb una distància de 24 km i 1.000 metres de desnivells acumulats, que transcorria, en la seva major part, per territori dels parcs naturals de Foix i Olèrdola. Una cursa que podríem dir que es desenvolupava en trams extremadament ràpids per pistes forestals i per corriols pedregosos on l'habilitat per col·locar els peus pot ser determinat per no castigar les articulacions i no acabar amb butllofes.

Al mateix temps, a aquests aspectes tècnics i a la distància i desnivell, el dia de la

cursa calgué afegir-hi un element que actuava com convidat especial, el temps hivernal, amb temperatures baixes, vent i sota un cel ennuvolat, però que no va ser impediment per gaudir d'una bona cursa de muntanya.

Cal assenyalar que paral·lelament a aquesta hi ha una cursa de promoció d'uns 10 km per un terreny menys agressiu i amb menor desnivell, que vol ser una proposta per a tots els que no estan acostumats o per

als que volen tenir un primer contacte amb el fet de córrer fora de l'asfalt.

El diumenge a partir de les 8 del matí, prop de dos centenars de corredors es van concentrar al càmping Vilanova Park, lloc de sortida, per tal de prendre part en la cursa. A les 9h 30m es va donar la sortida a les categories de dones, on estava en joc el primer lloc de la general del Circuit Català i que es disputaven la fins ara líder Reyes Valero (Grup d'Amics

En Jaume Soler participant en la cursa. Foto: Ricard Belaskoain

de Toni Anchon (SE)) i Mònica Ardid (C.E. Abrera).

Reyes ho tenia molt difícil per mantenir els 4 punts que portava d'avantatge sobre Mònica, ja que aquesta havia guanyat les tres curses que ha disputat del Circuit i sempre ha quedat per davant.

El pronòstic es va complir i des d'un inici Mònica Ardid va prendre la iniciativa en cursa molt ràpida i va mantenir el primer lloc fins a la línia d'arribada, mentre Reyes Valero quedava relegada a la tercera posició, ja que l'actual sub-campiona de la Copa Catalana Sònia Malo (Agrup. Científico Exc. De Mataró) va aconseguir la segona posició de la cursa, que també li va donar aquesta mateixa posició a la classificació general.

En categoria d'homes, amb la victòria de la general ja decidida a favor de José Manuel Granadero (Els Xulius), absent a la cursa de Vilanova i la Geltrú, la lluita estava centrada en el segon i tercer lloc on els favorits eren Julian Anton (C. Muntanyenc St. Cugat) i Robert Sancho (C. Recreatiu i Esport. Cristinenc). Però que després de la cursa han estat superats per Kiko Martí (Centre Exc. Amposta).

La cursa vilanovina ha estat dominada des d'un principi pel corredor Xavier Espiña (CAM Nou Barris), que de sortida i fins quasi la meitat de cursa es va veure acompanyat pel corredor local Javi Sánchez i a pocs metres pel talaienc Jaume Soler. Superat aquest punt amb dos anaren cedint terreny i, finalment, a l'arriba-

da Espiña es va presentar amb més de 4 minuts de diferència sobre Xavi Guinovart (Els Xulius), sent el veterà Miquel Genollà (Centre Exc. Rubí) el tercer classificat.

L'organització valora molt positivament el resultat d'aquest any malgrat les incomoditats del temps que, sens dubte, va fer desistir alguns corredors de desplaçar-se fins a casa nostra. Al mateix temps des de l'organització també es vol agrair molt especialment a tots els implicats en el bon funcionament de la cursa l'esforç realitzat per suportar el fred i el vent i animar els corredors.

Ricard Belaskoain

Patrocinadors de la cursa

Pel. Industrial PRODUCTES I
C/ Major 4 Sant, 38
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

Tel. 93 080 27 04
Tel. 93 014 27 34
Fax. 93 014 24 30

23a MOSTRA DE BOLETS

L'any 2004 serà recordat per tots els micòlegs com un any molt dolent per als bolets, un hivern sec i una primavera escassa de pluges no va afavorir la sortida d'aquests éssers tan apreciats. Encara amb la ressaca de l'any 2004 ens temíem que el 2005 seria igual, de fet alguns pessimistes ja parlaven de la mort d'alguns micelis (xarxa d'hifes, subterrània o amagada dins el substrat). Però afortunadament la climatologia ens fou favorable, tant que fins a l'arribada del fred, cap a la Puríssima, poguérem menjar bolets. Ha estat però un mal any per al rovelló, ja que sortien molt corcats, massa pluja; en fi, no estem mai contents. Això sí,

es van poder fer totes les exposicions programades i la nostra no seria pas una excepció.

Per tant, el dia 19 de novembre ens trobarem al local social membres de la Societat Catalana de Micologia (August Rocabruna, Antoni Duran, Abel Albà, Remei Montserrat) juntament amb altres persones de l'entitat que cada any col·laboren en aquesta exposició i es comença l'activitat frenètica de classificació i ordenació de tot el material.

S'exposaren 107 espècies repartides amb 3 ascomicets, 1 fragmobasidiomicet, 18 afil·loforats, 77 agàrics i 8 gasteromicets.

Destaquem la presència de la múrgula (*Morchella conica*), bolet molt apreciat com a comestible utilitzat també per donar gust a les sopes. Surt a la primavera, però quan té una tardor favorable amb poc fred i molta pluja també el podem veure.

El grup més abundant és sempre el dels agàrics (bolets carnosos amb l'himeni amb làmines i porus) que tingueren una àmplia representació amb els gèneres *Agaricus*, *Amanita*, *Clitocybe*, *Cortinarius*, *Hygrophorus*, *Lactarius*, *Mycena*, *Russula* i *Tricholoma*.

Les espècies mortals presents foren la *Galerina marginata* i *Lepiota castanea* i *L. cristata*, que són bolets de mida petita i es caracteritzen per tenir un anell membranós al peu. Aquestes espècies poden provocar greus enverinaments semblants als que provoquen les amanites mortals. Les espècies al·lucinògenes que poguérem observar foren el reig bord (*Amanita muscaria*), de barret vermell amb esquames blanques, anell blanc i volva dissociada amb anells. Cal anar amb compte ja que pot haver-hi confusions amb l'ou de reig (*Amanita caesarea*) de barret taronja, sense esquames, amb anell groc i volva blanca en forma de sac que és una espècie molt apreciada com a comestible. També d'aquest grup s'exposà una espècie del gènere *Panaeolus* d'efecte tòxic i al·lucinogen com l'anterior. No enumerarem totes les espècies comestibles, però no deixarem d'esmentar el rovelló representat amb dues espècies (*Lactarius deliciosus* i *L. sanguifluus*), la llenega (*Hygrophorus latitabundus*) i el morro d'ovella (*Tricholoma terreum*), molt apreciat a Vilanova i comarca.

Cal destacar la gran acoïllida que té aquesta exposició que cada any és possible gràcies a la col·laboració de la Societat Catalana de Micologia i a molts socis de la nostra entitat.

M. Carme Barceló i Martí

SITGES VE DE "SITJA", NO DE "CINXA"

En el número d'agost de 2005 de la revista Talaia ha sortit un article d'Antoni Ferrer i Martí, *Qüestions de toponímia, epònims i homònims (III)*, amb consideracions toponímiques força interessants si bé alguna d'elles crec que haurien de posar-se en quarantena. Voldria comentar-ne una: la proposta d'una etimologia nova per al nom de Sitges.

Antoni Ferrer diu que Sitges ve de la "transformació del topònim que en principi era o eren les *Cinxes* = *cinturó* (= *cinyell* en català antic), les dites *Cinxes* de roca s'han transformat en unes Sitges per guardar-hi gra". I afegeix que "no han aparegut en dita Punta ni en els seus voltants ni cap aspecte ni cap indici que demostrés aquest fet [la presència de sitges], sí a canvi hi ha uns grans cinyells rocosos ... les expressades *cinxes* de roques, les preteses *sitges* com a nom final".

Anem per parts. No consta enlloc que en català antic, en l'origen del topònim Sitges, existís la paraula 'cinxa'. La forma 'cinxa' només apareix, i molt escassament, en català modern i, com diu el diccionari Alcover, per influència del castellà. Dit d'una altra manera, en català 'cinxa' és un castellanisme modern. La paraula catalana antiga més aproximada a 'cinxa' és 'cinyell'. Per no deixar-me res, en el diccionari etimològic de Coromines s'esmenta 'cinxa', però no per a designar un cinturó sinó com a variant de pronunciació de la 'xinxà', el paràsit.

Si, doncs, a cap català an-

tic se li podia haver ocorregut dir 'cinxa' perquè aquesta paraula per a ells no existia, mal pot venir d'ella el nom de Sitges. Ni tampoc mai la paraula 'cinxa', a diferència del que passa amb la paraula 'mola' o la paraula 'mata', s'ha fet servir en toponímia catalana per a designar un accident rocós.

Tampoc no és cert que no s'hagin trobat mai a la part antiga de Sitges, sitges antigues, és a dir forats a terra per a guardar gra. Ben al contrari, des que s'ha començat a excavar -trosset a trosset, perquè l'existència dels edificis actuals no permet altra cosa- la part alta de Sitges, el seu nucli antic, no han fet més que aparèixer sitges per tot arreu. I en canvi, curiosament, no s'han trobat fonaments de parets corresponents a antics habitatges. Hom podria arribar a pensar que l'antiga Sitges Ibèrica no estava formada per un entramat de carrers i cases, cada una d'elles amb la seva sitja particular, com veiem, per exemple en el poblat ibèric de Calafell, sinó que, com en algun altre poblat ibèric de les terres de l'Ebre, les cases estaven disposades en cercle, arredossades a les muralles, i al mig hi havia una gran plaça on es concentraven les sitges de tot el poble. I aquestes sitges són les que s'han anat trobant recentment. Si això va ser així, s'entén que, després de l'etapa de des poblament que es degué produir des de l'època romana a la medieval, aquestes sitges, ben visibles a terra en un puig que s'anava poblant de nou, van poder suggerir el nom

de la població: se n'havia de dir el poble de les 'Sitges'.

I finalment, tota l'evidència textual contradiu que el nom de Sitges vingui de 'cinxa'. Des de l'any 992 en què el nom del poble consta per primera vegada, Sitges ha estat Sitges i no 'Cinxes'. Efectivament en el document de dotació de l'església de Sant Miquel d'Olèrdola, que descriu els límits del terme, es parla de Sitges com "ipsas Cegias". 'Cegia' era la paraula usada en el català del segle X per dir 'sitja'. Aquesta paraula 'cegia' també s'escribia 'cigia' i 'ciga'. Això pel que fa a la manera d'escriure-la, perquè la seva pronunciació era 'sija', i popularment, per a pronunciar-la més fàcilment, s'hi afegia una 't' i es deia 'sitja'. I quan va arribar el segle XVI, que en totes les llengües europees va ser una època de grans canvis ortogràfics, l'escriptura va acceptar la manera com des de segles es venia pronunciant la paraula: en aquest segle, els textos catalans escriuen ja 'sitja' en singular, 'sitges' en plural, i 'Sitges' per a la població. És un procés sense interrupcions, en el qual no hi ha cap escletxa en què s'hagi pogut introduir la paraula 'cinxa'.

Per tant, dir que Sitges ve de 'Cinxes' és una suposició que no compta amb el suport de cap prova, és una suposició que podria estar molt bé si no fos: 1r que 'cinxa' no és una paraula catalana, i 2n que tots els textos antics escriuen 'Cigias', 'Ciges' i 'Sitges'.

Ignasi Mª Muntaner

QÜESTIONS DE TOPONIMIA, EPÒNIMS I HOMÒNIMS(IV)

**Els topònims Garraf i Penedès
(qüestions de Senyoria).
(Comarques i vegueries).**

Els dos topònims de Garraf i Penedès tenen un mateix significat equivalent a *lloc rocós*; el primer, o Garraf, és nom onomatopèic d'origen iberobasc, i el nom inicial segurament era imitant el soroll que es fa al trepitjar la roca menuda com karratz, kar-ratz, on d'aquí per interposició vocàlica passà a la pronúncia de Garraf de caire més suau, topònim que segons autor ha catalogat com d'origen àrab; però a mi no m'ho sembla.

El mot Penedès igualment té el significat de *lloc rocós*, però en idioma llatí, on es troba documentat en època medieval com *Penedes*, *Pennedes*, *Penites*, *Penitensis*, més una pila de variants que simplement volen dir

Llocs rocosos amb valls fondes de roca. Si consulteu els variats Cartularis medievals com el de Sant Cugat i altres, hi trobareu pila de variants d'aquest topònim, des de l'abreujat Pene fins a un pretès *Panis Densis* que ja no té res a veure amb un lloc rocós, topònim totalment trastocat per l'escriptura de torn.

La primera vegada que es troba documentat el lloc i nom de Penedès és a l'any 917, quan els germans vescomtes de Barcelona, Ermenard i Udalard, des del castell de Subirats fan concessió d'unes terres als monjos de Sant Cugat, on aquestes diu que es troben *prope territorio Penetesse*, i dit Territori Penedès (1) era el que ells dominaven, que comprenia Subirats, Gelida, Martorell, Cervelló, Eramprunyà, Castell de Fels (derivat de *Castrum Felix*, o castell dels Horts,

que no vol dir castell *Feel* o *fidel* com algú ha anotat), Gavà i els altres pobles de la dreta del riu Llobregat o sigui, tot el massís calcari del Garraf, Penedès o lloc rocós, que avui es troba repartit en altres comarques on el castell principal més avançat en aquell temps era precisament el de Subirats, residència dels citats vescomtes Ermenard i Udalard.

A causa del procés de Senyoria medieval, o dret administratiu comtal, el nom de Territori Penedès apareix en la data citada derivat per un cantó del topònim llatí, aplicat del massís calcari d'El Garraf, i per altre en nom de Senyoria comtal. Aquest Penedès passà a la plana (avui coneguda com Pla del Penedès en general, indret on no hi ha cap roca, o molt poques) i s'expandí en el seu domini comtal fins prop de Tarragona, on també abastà l'Anoia, més l'avui Baix Llobregat, l'Alt i Baix Penedès i fragments d'altres comarques, fins a ésser considerat com a Comtat Penedès en època medieval, si bé aquesta nominació no perdurà massa en el temps, a causa de problemes d'herència i lluites familiars comtals de l'època, problemes d'aquells que hi ha hagut en el temps; però el nom Penedès ja havia esdevingut denominació de Senyoria Comtal com hem dit. La regidoria de nom Penedès va perdurar en el temps i la seva capital fou la Vila Franca fins a principis del segle XX, època en què per motius de regidoria política s'hagué de fraccionar en

Margalló, símbol del Garraf. Foto: Arxiu

esment de com han quedat tergiversades regions i/o sectors molt representatius geogràficament i per si mateixos, com podem posar el cas del massís del Garraf, topònim que vol dir indret rocós, on aquest es troba repartit entre el propi Garraf, part de l'Anoia i el Baix Llobregat, i fins al Baix Penedès, i això es retroba en altres espais fins avui anomenats comarques; només cal repassar els indrets i en trobareu una bona pila.

És per tota aquesta qüestió que ja es troben grans dominis sobre la citada i pretesa *denominació d'origen*, on es volen desenvolupar grans negocis, on freqüentment s'imposen idees totalment desdibuixades per dir-ho d'una forma entenedora. Crec, tal com jo ho veig, que en comptes d'ésser vegueries, haurien de ser *demarcacions o prefectures*, però de caire geogràfic especialment, tal com es formaren les antigues nacions i regions abans d'ésser imposades per domini de conquestes, i a Catalunya hi ha grans demarcacions geogràfiques que cal respectar. Segons un autor recent escriu, amb referència al debat territorial dels noms, tampoc li escau el de vegueria (6). Sota el meu punt de vista caldria anotar-les com a *demarcacions o prefectures*, però amb un gran caire geogràfic, i que es respectessin com a tals, ja que de la comarca, si bé en un temps fou imposada i també útil, avui dia ja només en queda el nom com a record.

Notes

1).- El territori és un Dret administratiu i econòmic, subjecte en aquesta època a la senyoria dels comtes

de Barcelona, i en el cas que ens ocupa la regeixen els vescomtes de Barcelona, amb consentiment del seu Senyor major. Avui dia la denominació de Territori sovint resulta molt més àmplia i amb altres aspectes.

2).- Cal recordar l'esment que vaig anotar sobre la quadra de Can Gurbals del sud de Vila Franca, indret que no havia desaparegut com es creia, en el passat Butlletí d'aquesta entitat n° 275 p. 48-50.

3).- *Mostaça*, o *muhtasib*, és un mot d'origen àrab, tenia diversos càrrecs, i foren els encarregats en època medieval que s'ocupaven dels pesos i mesures, per tal d'evitar estafes i també segons documents diversos estaven *...al frente de los asuntos del agua... y de la red de distribución de... la red, cargo... de "muhtasib" que atendía una extensa gama de competencias, la reconstrucción de las murallas y caminos, etc.* (p. 201). (B. Pavon Tratado de arquitectura árabe, vol. 1, p. 201). Aquests mustasaf, després els dits burots, els trobem documentats i actuant a Barcelona, com per exemple en la data del 14 de març de 1376, on es fa esment d'un ferrer de Cubelles; *Item ree-*

bí a XIII del dit mes d'en P. Puig, Ferrer del castell de Cubelles, delat que hic havia tret forment per mar. Feu composició a CXX-XII sous quitis. Han'hi ha la terça part del Rey XLIII sous. (Josep Mª Casas *Llibre del batlle reial de Barcelona 1375-1378*, p. 39).

Quant al Burot, és un mot d'origen francès = *boureau*, o encarregat de l'oficina que vigilava l'entrada i sortida de mercaderies d'una ciutat o vila, mot que al mateix temps ha donat nom a moltes Facines.

4).- Podem posar un cas de denominació d'origen, deplorable al meu entendre, on els cavistes de Terraçola i La Vid, han transformat aquest nom que tenia prop de mil anys d'existència pel de Torrelavid.

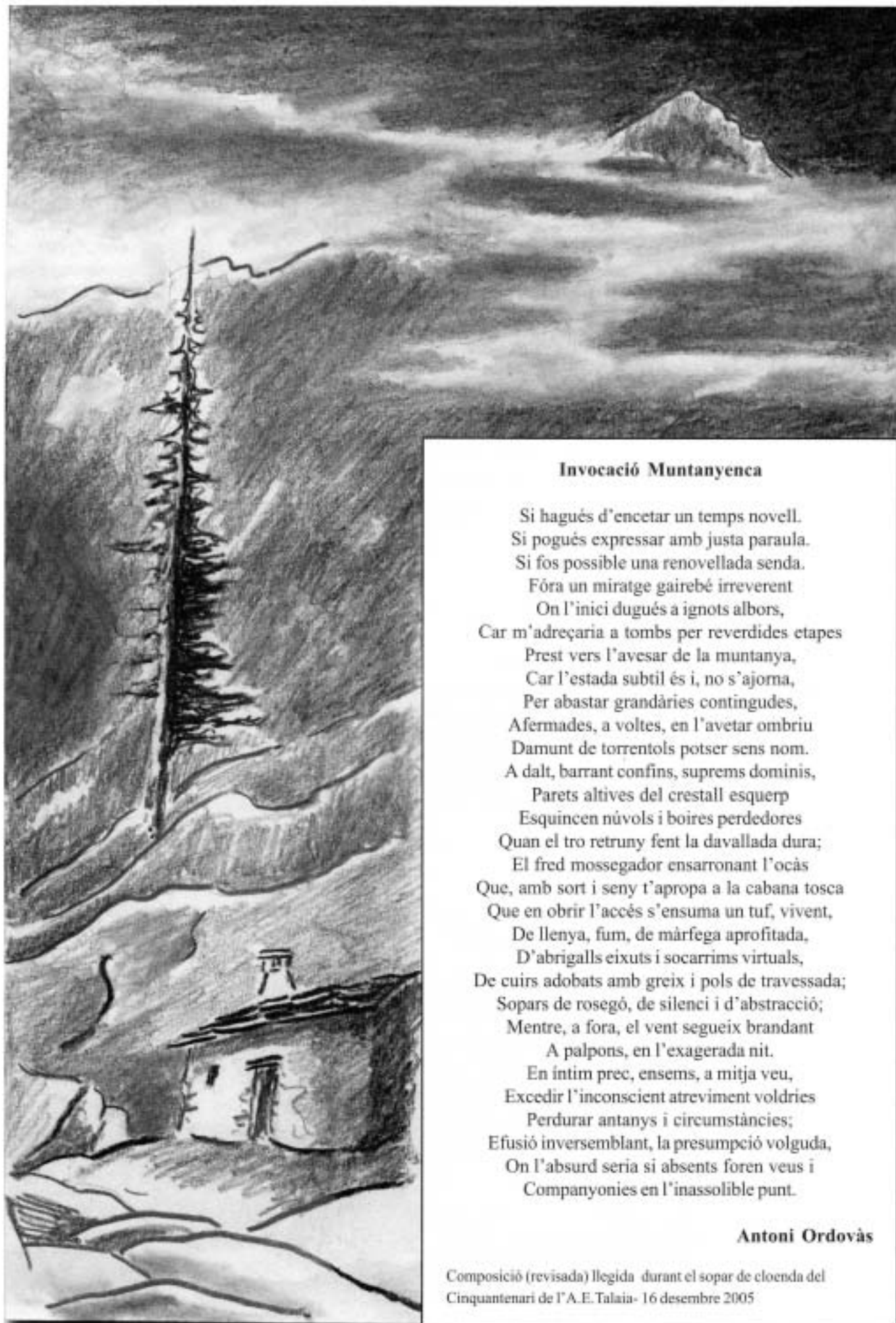
5).- Consulteu si us plau el mot de *veguer i vegueria*, a *Gran Enc. Cat.*

6).- Llegiu l'article de Joaquim Coll i Amargós, Doctor en Història Contemporània, *Regions o vegueries?*, publicat a la revista *L'AVENÇ* n°300, març 2005, p. 4-5.

Antoni Ferrer i Martí

L'església de Sant Miquel d'Oliola. Foto: Arxiu

Invocació Muntanyenca

Si hagués d'encetar un temps novell.
Si pogués expressar amb justa paraula.
Si fos possible una renovellada senda.
Fóra un miratge gairebé irreverent
On l'inici dugués a ignots albors,
Car m'adreçaria a tombs per reverdides etapes
Prest vers l'avesar de la muntanya,
Car l'estada subtil és i, no s'ajorna,
Per abastar grandàries contingudes,
Afermades, a voltes, en l'avetar ombriu
Damunt de torrentols potser sens nom.
A dalt, barrant confins, suprems dominis,
Parets altives del crestell esquerp
Esquincen núvols i boires perdedores
Quan el tro retruny fent la davallada dura;
El fred mossegador ensarronant l'ocàs
Que, amb sort i seny t'apropa a la cabana toska
Que en obrir l'accés s'ensuma un tuf, vivent,
De llenya, fum, de malfega aprofitada,
D'abrigalls eixuts i socarrims virtuals,
De cuirs adobats amb greix i pols de travessada;
Sopars de rosegó, de silenci i d'abstracció;
Mentre, a fora, el vent segueix brandant
A palpons, en l'exagerada nit.
En íntim prec, ensems, a mitja veu,
Excedir l'inconscient atreviment voldries
Perdurar antanyis i circumstàncies;
Efusió inversemblant, la presumpció volguda,
On l'absurd seria si absents foren veus i
Companyonies en l'inassolible punt.

Antoni Ordovàs

Composició (revisada) llegida durant el sopar de cloenda del
Cinquantenari de l'A.E. Talaia- 16 desembre 2005

INTER SPORT OLARIA

TOT PER A L'ESPORTISTA

A Vilanova:
Pl. Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

Al Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

A Sitges:
Sant Francesc, 18

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

McKinley
Alpina
Boreal

Ferrino
Atomic
Chiruca

Salomon
Rossignol
Petzl

Trango
Columbia
Descente

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% de descompte en els articles de muntanya.

Restaurant
La Lucanya

Tels. 93 815 19 34 - 93 815 43 54 - www.restaurantlacucanya.com

Racó de Santa Llúcia - 08800 Vilanova i la Geltrú (Barcelona)

NO ÉS UNA TEMPESTA
És el teu bateig.

Inicia't en les sensacions Trangoworld
amb la nova membrana
Inner Plus®

SITKA STRETCH

Jaqueta de tall tècnic que incorpora la membrana de INNER PLUS® desenvolupada per Trangoworld®: impermeable, transpirable i tallavents. Confeccionada totalment amb teixit elàstic, amples butxaques i ventilacions. Ideal per a activitats exigents de muntanya.

www.trangoworld.com

Inner Plus

* Les vestimentes tècniques Trangoworld® són fruit d'una investigació continua en materials i ergonomia. La nostra experiència, conjuntament amb els test de reconeguts esportistes de la muntanya i aventurers, són el nostre banc de proves per oferir una total satisfacció als usuaris dels nostres productes.

Per moltes raons.

trangoworld